

704

7074

ועדה החקירה למלחמת יום-הכיפורים

ישיבה קכ"ז - 28.7.1974, אחה"צ

א.א.

הער: אלוף-משנה שי תמרי

היו"ר אגרנט: אתה אלוף-משנה שי תמרי?
 כן.
היו"ר אגרנט: אתה ממשיך להעיד בתן צדק.
 אני מזכיר לך שהעדות היא סודית והדיון הוא סודי.
 אתה יכול לסכר לנו מה היו הארועים במלחמה בסיני החל מ-7 באוקטובר בצהריים, כולל 8 באוקטובר.
ש. תמרי: כן, עד כמה שאני זוכר.
ידין: באופן כללי, מהלכים עיקריים.
ש. תמרי: ב-7 באוקטובר בבוקר היתה תמונה של מצב לא טוב, אם עד 3-4 לכנות בוקר היתה תמונה שכוחות שלנו נמצאים על קו החעלה ופותרים את הבעיות בשטח, עם עליית השמש התחילו סנקים לחטוף טילים והתחיל להסתמן מצב לא כל כך טוב בכל הגיזרה. לקראת הצהריים המצב היה שסנקים זזו קצת אחורה, למעשה התמקמו בשטח שבין המעוזים ודרך החתם, בעיקר דרך החתם. ~~ב-7+7+7~~

ב-7 בחודש בצהריים התחילו להגיע לסיני פוחות של אוגדה 162 ואוגדה 143. ~~אוגדה 162+162~~ חלק הגיעו עוד קודם, בלילה ובבוקר. אוגדה 162 רוכזה בגיזרת בלוזה, ואוגדה 143 בגיזרת טסה. הצטברו בעיקר כוחות סנקים. נדמה לי שארטילריה מתנעצית כמעט לא הגיעה בשלב הזה. יש בידי מספרים כמה הצטברו עד 7 באוקטובר בערב כאוגדות, כי מסקדות חטיבה הגיעו, חלק מהחטיבות הגיעו. תיכף אעבור על החומר ואראה איזה מספרים הגיעו בכל אוגדה.

7075

בשלב זה התייצב איזה שהוא קט, אם אפשר לקרוא לזה כך,

בגיזרה של דרך החתם וקצת מערבה.

עד כמה שאני זוכר, בלילה לא היו שום ארועים.

היה דיון והתגבשה תכנית לבצע התקפת נגד ב-8 בחודש.

מתי זה היה?

ידין:

הדיון התחיל לפנות ערב ונמשך עד שעות הלילה. אני

ש.תמרי:

לא זוכר עד איזה שעה. תיכף אסתכל ביומן, צריך להיות

כתוב בו מתי נגמר. בשלב מסוים הדיון היה עם מפקדי אוגדות, בשלב מסוים נוכח

בו גם הרמטכ"ל. שם סוכם על התקפת נגד במרחב, שתכוצע ב-8 באוקטובר: אוגדה

162 חרד מכלוזה עד אזור האגם המר, עד צפון האגם המר, חסר את כל השטח שמכלוזה -

קנטרה ועד אזור מצמד, כל השטח שהאויב החזיק בו באותו זמן. אוגדה

143 תשאר בעתודה בגיזרת ססה. הם ישבו במכשיר-טלוויזיה, ממדיה. אוגדה 143 תהיה

בעתודה בגיזרה זו לשתיה אפשרויות: או לחקירה מערבה לכיוון מצמד, או אם תהיה הצלחה

-לרדת דרוסה לכיוון ניסן, זה מזח הכפר באזור סואץ.

בלילה ב-7 לחודש יש עוד שני ארועים, עוד לפני

התכנית, שקשורים בעיקר בנושא חילוץ המעוזים, בעיקר בגיזרה של אוגדה

143. שם חילצו אנשים משני מעוזים, אנשים שהיו, נדמה לי, כפורקן. למעשה אלה

הארועים שהיו בשלב זה בגיזרה.

התכנית היחה ל+++++ צריכה להתחיל ב-8 בבוקר

ב-8 באוקטובר.

כדי שנתחיל לפחות מאיזה שהיא נקודת זמן אבסולוטית,

ידין:

לפי יומן הפיקוד, אור ליום 8 באוקטובר ב-01.15 לערך,

בין 01.17 ו-01.20, ראש ענף מבצעים מודיע לאורי בן-ארי, או להיסך, לפי היומן

זה לא ברור, מודיע: "הסתיים קדם רמטכ"ל. יש ללוח למטכ"ל תכנית עד 03.00 על

ידי רץ מיוחד". אתה זוכר את זה?

כן.

ש.תמרי:

7043

אא

10 - 3

ועדת החקירה, 28.7.74
ישיבה קכז, אחהצ
אל"מ ש. חסרי

7073

זה הקדם שבו סוכמה סופית התכנית לקראת פחר?

ידין.

ראש ענף מבצעים^{במטכ"ל} לאורי בן-ארי, אורי בן-ארי

ש. חסרי:

היה בפיקוד כסגן אלוף הפיקוד.

איפה היה הקדם הזה?

ידין.

הקדם היה כהל אביב, לאחר שהרמטכ"ל חזר מהפיקוד

ש. חסרי:

להל אביב, שם כנראה הציג את התכנית מבחינת פיקוד

הדרום, ואלוי גם פיקודים אחרים - אינני יודע, וראש ענף מבצעים ביקש את

התכנית שלנו, שלחנו שקף למטכ"ל עם התכנית.

חוכל להסביר לנו עכשיו מה היה בסכום עם הרמטכ"ל

ידין:

ומה למעשה שלחתם כתוצאה מזה.

אוכל להסביר מה שאני זוכר, כי לא הייתי בכל

ש. חסרי.

היילבים של הסכום, אני יכול להסביר מה שאני זוכר

ומה שאני יודע.

הסכום בפיקוד היה כזה: תבוצע התקפת נגד לטיהור

התעלה בין דרך החתם וקו המים, השמדת האויב תוך חילוץ כוחות מהפעוזים -

בזמן הזה עוד היו הרבה אנשים במפעוזים - וכוננות למעבר לצד השני של התעלה.

זאת המשימה הכללית.

הכרוט הוא כפי שאמרתי קודם אוגדה 162 חתקוף

מבלוזה - קנטרה לכיוון דוד^אסואר, תטהר את כל השטח שבין הקוים ודרך החתם.

אוגדה 143 תשאר בגיזרה ותהיה בעתודה או להקיפה מערבה, או לרדת דרומה במידה

טתהיה הצלחה. אוגדה 252 תשאר בגיזרתה, שהיא הגיזרה הדרומית, הגיזרה של

מיחלה-גידי, במידה ואוגדה 143 חתקוף, היא תהיה עתודה כשלב התקיפה.

אחרי כן אג

אג 7071

~~7043~~

זה מכחינה התכנית הכללית, כאשר דובר בו שאוגדה 162 חרד שמש בקטע מלמעלה עד למטה וסתהר כל מה שיש שם. להגדיר איזה יעדים - זה עוד אי אפשר היה לדעת, כי לא ידענו בדיוק באיזה מקום בכל מקום איפה יושבים שם, אלא רק גזרות כלליות. על השקף הזה מדבר גם מה ששאלת אותי וזאת היתה התכנית.

ידין : בשלב זה סוכמה התכנית של החקפה מהצפון לדרום?

ש.תמרי : כן. בהחלט כן. ב-8 לחדש, מה שהיה בקורים כלליים, על בסיס היומן, זה ההתקפה התחילה, אוגדה 162 לא ירדה בדיוק כאוגדה מבלוזה למטה, אלא ירדה דרך הצירים של האצבעות, כאשר כל חסיבה קבלה ציר וכנראה גיזרת משימה. היחה פה הרגשה, באיזה שהוא שלב, לאלוף הפיקוד, שהמצב טוב והאויב מושמד, לכן בשלב מסוים הוא נחן לאריק שרון פקודה לעזוב את הגיזרה, לעזוב את גיזרת טאסה וללכת לאזור סואץ. הפקודה הזאת ניתנה, נדמה לי, ב-10 בבקר, לבצע את זה.

זה בקורים כלליים מה שקרה. לקראת הצהריים, הסתבר,

שההצלחה בגיזרה של 162 היא לא הצלחה.

לסקוב : מתי בצהריים?

ש.תמרי : אני חושב שבסביבת השעה 14.00. אולי אפילו קצת קדם,

הסתבר שהמצב אצל ברן הרבה יותר קשה. עוך נקודה אחת

מה לציין, שתסיבה אחת מאריק שרון, לא הותר לה לצאת בשלב ראשון יחד עם אוגדה

143 לכוון דרום מאחר ולא היה שום כח שיחליף במקומה את הגיזרה.

707

חטיבה 600 שיטבה כאזור חמדיה, לא אושר לה להצטרף למסע בשלב ראשון עד שיגיע כח מאוגדה 162 להתחבר למקום הזה. המפקד של חטיבה 600 הוא טוביה רביב.

כשלב מסויס, יותר מאוחר, הוא קיבל כן אישור לזוז, אבל הוא כבר הרבה התרחק מהגיזרה ולא הספיק. הוא קדם לא קיבל אישור להצטרף לכח של אחיק של אוגדה 143 שירד לכרון סואץ.

ידין : בקשר לשאלה הקודמת, פה יש ידיעה ביומן, בשעה 11.15 זה יומן 4.00 עמוד 5.00 בשעה 11.15, כתוב אלוף לברן או אולי זה ברן מודיע לאלוף. הוא מודיע שיש לו התנגשות קשה. האם זה ברן לאלוף?

ש.חמרי : זה ברן לאלוף.

ידין : ברן מודיע שיש לו התנגשות קשה. זה ב-11.15 אחר כך כתוב האלוף: מסען 82. מה זה מסען 82? אני לא יודע.

ידין : כתוב "מסען 82. פקודה להמשיך הלאה גם אם גבי מסרב להצטרף אליו, יש למנחם את הסגן שלו למפקד. "מה זה? מה זה 82?

ש.חמרי : היתה שם איזה שהיא בעיה 82 זה קצין אגס של הפיקוד. אבל אני לא חושב שזה זה, אני לא נחתי את הפקוד. אני סכיר את הספור. היתה שם בעיה בין נחקה לבין גבי. גבי היה קצת מאחורה ואמרו לפ להחקדם ואני לא יודע בדיוק מה היה שם שהוא לא התקדם, ואז האלוף אמר לברן: "אז תחליף אותו" או משהו כזה.

ידין : מה זה מסען 82 פקודה? אחת לא יודע לפענח את זה?

ש.חמרי : לא.

אב ~~7046~~

13.

7079

לסקוב. ב-10.30 אורי בן ארי מודיע לאריק: "הכון לתנועה

דרומה, והגיזרה שיפנה - כרן יספל ~~א"א~~ בה." ז"א זה עומד בסחירה שצריך היה לעכב את 600 שהיא חרד מאחר והפיקוד החליט שברן יספל בשטה ש-143 עזב.

ש.תמרי. נכון, אבל נוצר שם פער, היתה חטיבה של קרן כאזור של

של ציר "סליסמן". היא נכנסה ל"ספונטני" וגדוד ~~א~~

אחד העבירה לציר סליסמן. וכשאמרו לאריק לצאת, הוא למעשה עוד לא חזר. היה

פה למעשה בלבול אם הם נמצאים אחד עם השני והתברר שקרן ~~אמא~~ עדיין לא תפס את

את המקום/כשעליו למעשה ירדה חטיבה 600 וגדוד הסיוע של אוגדה 143. נכון שאורי

נחן לאריק את הפקודה. זה היה ב-10.30. אני יודע שהוא נחן את הפקודה לזוז וזאת ~~א~~

גם השעה שאמרו לו לזוז ואריק גם התחיל לנוע בזמן הזה, בערך ב-10.30.

לסקוב: לפי דוממן, ברן מבקש את הגדוד, וכנראה הסביר לאלוף

הפיקוד שמצבו קשה והוא צריך את העזרה הזאת. ב-10.21

ברן מנסה להחקשר עם אריק. אין סגע. 10.21 אלוף הפיקוד לברן: שיתכונן להקים

מאחזים סמערב. כלאמר אלוף הפיקוד באיזה שהוא נימוק מכין שאפשר לעבור לצד

השני. ב-10.30, כשאורי בן ארי נותן את הפקודה ל-143 אומר אלוף הפיקוד

לשטון, שיגיד לאריק שיעביר את הגדוד גדוד מסויס. אז אריק עונה בחזרה שאין

שם יחידה בכלל - על מה מדברים? והגדוד כבר היה בתנועה, כי הוא קיבל את

ההתרעה קדם להתכונן לתזוזה.

ש. תמרי. עד כמה שאני יודע היה כאן בלבול בין יחידות. יש מה

מן מצב כזה, עד כמה שאני זוכר גם מהסיכומים אחרי

המלחמה, עמדו שם שתי יחידות כנראה מאוגדה 162 אחת היתה של חטיבה 217 שהן

היו יותר קדמיים ומאחורם היו של 460 שהן היו יותר אחוריים. והם חשבו שזה

של 143 והיה ויכוח בין אריק לבין ברן על זה שאריק יעביר לברן איזה גדוד,

ואריק אמר שאין לו שם גדוד ואין לו שם כוחות באזור הזה ומדובר על האזור יותר

צפונה מאשר אריק היה. ~~א~~ שזה המצב כשברן ביקש גדוד. מישהו אמר שהוא רואה איזה

נדערה החקירה - 28.7.74
ישיבה קכ"ז - אחה"צ
הער: אל"ט ש.תסרי

~~7049~~
7030

אג

--17-20 --

מאחריו וחשבו שזה גדוד של אריק. זה אני יודע כתוצאה מהחקירים. אצלנו,
עד כמה שאני יודע, לא ירדה פקודה אגמית לאחאאאאאאאאאאאא להעביר גדוד מאריק לכרן.
אני גם לא זכרתי את הדבר הזה בסיכומים וזה היה ענין פנימי שהלך בין אריק לכרן
בכל הענין הזה.

אחרי רשמה אן

לפני כן אג
אז

- 21 -

ועדת החקירה - 28.7.74
ישיבה קכ"ז - אחה"צ
הער: אל"ם שי חמרי

יריין: (לסקוב)

כל מה שקראת, לא סופיע ביומן המיקוד. ביומן
המיקוד סופיע - בשעה 10:40 אלוף למס"ט - התראה לברן

לחפוס את הגשרים בצורה שלו.

היתה לאלוף תחושה שברן מצליח בצורה טובה מאוד.

ש. חמרי:

זה בגלל התנועה של 460?

יריין:

בגלל התנועה גם של 217 וגם של 460. פה קרה מצב

ש. חמרי:

שכנראה (לא הייתי במקום מס, ישבתי בחפ"ק, לכן

אני אוסר כנראה) שכל האוגדה של ברן נעה קצת יותר רחוק כמספר קילומטרים מהמקלה

ונבעה בקצה של האם המצרי אבל לא בעיקר. וכתוצאה מכך היתה תחושה של הצלחה.

האקט שזה לא הולך התברר ברגע שניתנה פקודה לזוז מערכה לאזור חזיון ופורקן,

ואז התחילו להידפק סנקים. זה היה המצב בשעות בין השע-עשר בבוקר, היתה תחושה

של הצלחה.

אם כתוב פה ביומן: כ-10:40 האלוף לאלטשולר

יריין:

(אלטשולר זה הרמ"ט של 143) התרכז על ציר הג'ידי,

סוחר לך על ציר פוררת. אלברט יוצר מגע עם הכוחות מערכה. כשתגע לג'ידי תדווח

רק אז נדע אם אחת נכנס לקרב עם / וממשיך ישר למטה לחצות בניסן ולעבור מערכה

מבדיל

כחתאם לפקודה נוע כציר ממפת, אחת יכול להזיז את ציר הג'ידי.

זאת אוסרת, בשלב זה אוסרים לאריק אחת יכול ללכת לפחות עד הג'ידי וציר מבדיל

וכשתגע לשם לציר מבדיל שזה מאחורי אלברט, או תוך כדי אלברט?

(מצביע על המפה) אלברט יושב בג'רה הזו. פה למעשה

ש. חמרי:

אף אחד לא נמצא פרט לאיזה כוח סנקים שהגיע לשם.

נשאר כוח אחד שלנו כחורכה.

כשאומרים לו שינוע בציר מבדיל זה ממש אצל
אלברט?

ידין:

נכון. הוא נכנס לגזרה של אלברט מקבל את הציר
לצורך התנועה.

ש. תמרי:

אומרים לו שיגיע עד הג'ידי ושם תחכה לוא הנראה
אם יתקוף מערבה או עד הסואץ.

ידין:

נכון. היחה התלכסות האם את התקיפה יבצעו
ככה, זאת אומרת, מערבה ואחר-כך דרוסה, כי באזור
מצווה ישנו כוחותינו; או שינוע וידפוק לכיוון דרום. מפה דרך המיתלה דרך ציר
יורה ומכאן יתקוף דרוסה, ויעשה ראש גשר וינסה לצלות.

ש. תמרי:

אנו שמענו ממפקד חטיבה 421 ארז, שהוא כערך בשעה
הזו, ככה הוא הכין (אינני מדבר על האוגדה) קיבל
הודעה לנוע בטהירות המכסימלית לג'ידי ולמיתלה. הוא הכין ששם יש מצב קשה ביותר
והוא צריך לעזור שם. הפקודה שלו היחה לזוז בטהירות לג'ידי ולמיתלה. הוא פירש
את זאת ששם המצב קשה. לא יודע שום דבר.

ידין:

אינני יודע על סמך מה הוא פירש. הוא קיבל את הפקודה
על סמך אותה פקודה שמזיזים את הכוח.

ש. תמרי:

כלומר התנועה הזו של ⁴²¹מיתלה ג'ידי היא במסגרת
התנועה לאוגדה לנוע דרוסה במבדיל?

ידין:

נכון.

ש. תמרי:

7035

אני רוצה להכין: מדוע הוטלה כל התנועה זו
על האגודה של אריק כשאלברט היה במקום?

לנדוי

האגודה של אלברט למעשה בשלב זה לא הייתה אגודה.
גדודי הסנקים של אלברט היו מפורזים לכל אורך התעלה.

ש. תמרי

כשאריק וברן הגיעו למעשה לבזרה וכל אחד קיבל את תזרה שלו - ברן קיבל את ברת
באלוזה ואריק קיבל את גזרת ססה, אז למעשה חטיבה 14 כולה עברה ת"פ אריק
והיא הייתה בגזרת ססה, מפקדת החטיבה פלוס גדודי סנקים שלה ומה שהצטבר אליה
ממחטיבה עורפיה. יחידות סנקים נוספות שהיו שייכות לאגודה 252, חטיבה 460 ועוד
אישהו אלמנט מ-460, שהיו בגזרת באלוזה, עברו כולם ת"פ ברן. למעשה אלברט נשאר
הדרומית.
בשלב הזה עם חטיבה 401 ושני גדודי סנקים מוקטנים בגזרת ססה. זה היה ב-7 לחודש.
הוא קיבל כיום זה עוד חוספת כוח - נדמה לי שהוא קיבל את חטיבה 875. זו הייתה
חטיבה שרמן של בירו, ונדמה לי שבר את חטיבה 164 או חלק מסנה. אני אכרוק זאת מיד.

מצפון

מר לנדוי לא הכין למה היה צריך להזיז את הוא ססה

יריין

למשהו לדרום כשאלברט ישב שם.

זה היה ב-87

היו"ר אגרנט

ב"ס לאוקטובר. האוגדות שיכלו לפעול עדיין כאוגדות

ש. תמרי

היו 143 ו-162. קראו לזה אגודה כי הייתה מפקדה.

ברן היה מפקד הגזרה הצפונית. ברבע שברן היה צריך לרדת, למשהו היה צריך לקבל
את המיקוד על תזרה הזו עם איזשהו כוח סנקים שברן היה צריך להשאיר לו ועם
היחידות של אלוש שהיו שם במקום.

ברגע זה אנו לא מתקדמים כל כך מהר כמו שהאגודה

יריין

מתקדמה. אני רוצה להכין - אם אני מסכם את השלב

הזו: בכורך החושם אצל האלוף הייתה שהאגודה של בן מתקדמת יפה. ומצד אחד הוא אומר

חלחץ מערכה, חתפוס גשריס, חעכור גשריס וכו'. וסורה אז לאריק לנוע לב' יודי ולמיחלה.

ש. חמרי: נכון.

ירי: אני רוצה לשאול אותך שאלה, אולי אתה לא יודע

את החשוכה: במפגש עם הרמטכ"ל, ואחב-כך בקד"ם

שם סוכם כמו שאמרת שבשלב הראשון ברן חוקף ואריק נשאר כעתודה. ההזזה של ~~מפג~~= אריק דרוסם היא רק אם ברן מצליח. להזזה הזאת של ~~מפג~~= אריק ברומה היה צריך לפי הסיכום, אם אתה יודע - אישור הרמטכ"ל, או שזה היה נתון לאישור המיקוד כלכוד?

ש. חמרי: נדמה לי שהיה צריך אישור רמטכ"ל, והוא גם נתקבל.

ירי: זה רשום ביומן אצלכם באיזה מקום? תחפש את זאת

ביומן, אני רוצה להתמצא. זה צריך להיות בין

חשע לעשר?

ש. חמרי: כן.

ירי: כי אני רואה בשעה 10:19 פונים אל הרמטכ"ל -

האלוף מבקש אישור להכניס ראש גשר לחזיון. תשובה

מהרמטכ"ל לאישור - יש אישור לחזיון. אני מבין שזה שייך לברן.

ש. חמרי: כן.

אשפה מבקשים אישור להזיז את 143 דרוסמה?

ירי:

אני זוכר שראיתי את זה.

ש. חמרי:

(אחרי כן ב.ס.)

תמרי: אני זוכר שראיתי את זה. אני חושב שהיה אישור, אני פה

איני רואה את זה.

ידין: אין ביוסן, נכון?

תמרי: ביוסן אני לא רואה את זה, אבל באיזה מקום ראיתי את זה,

אני חושב שהיה לזה אישור. עד כמה שאני זוכר שהיה לזה

אישור.

ידין: על כל פנים כאן ביוסן אין אישור.

עכשיו עוד דבר אחד מבחינת שיטות העבודה, אם אחת זוכר.

אם כתוב פה - כמו שאמרנו קודם - "10.45 - האלוף לגדעון אלטשולר - התרכז על

ציר הג'ידי וכו' וכו' וכו' וכו'.... " זאת היא בעצם הפקודה לאוגדה לזוז לג'ידי?

תמרי: כן. הוא ניסה כנראה להחקיר עם אריק ולא הצליח. גדעון

אלטשולר ישב במפקדה העיקרית בססה ואליו היה הקשר הטוב

ביותר מן הפיקוד.

ידין: אני מנסה להבין כרגע, לא להסביר, כשלב מסויים, נניח

ב-10.00 או ב-10.45 האלוף רואה שהמצב טוב, והיה אישור

רמטכל, נניח, והוא רוצה לתת את הפקודה לאריק לזוז דרומה, הביטוי המעשי האופרטיבי

הוא מה שפה מוכנס תחת "אלוף גדעון אלטשולר", כן? זאת היתה דרך הפקודה?

תמרי: כן, אבל היו לזה גם פקודות מקדימות שהוא עשוי להיות

מורד דרומה. זאת לא הפקודה הראשונה שהוא מקבל.

ידין: אבל זה הצו? זה האישור ~~אח"צ~~ לזוז דרומה?

תמרי: כן.

היו"ר אגרנט: מה היה אלטשולר?

תמרי: הוא ריש מטה של אוגדה 143.

ידין: הפקודה הזאת, שרשומה כאן, איך היא נמסרה לאלטשולר? בטלפון?

תמרי: טלפונית, בקו פיסים. אני לא יודע אם היה באותו זמן כבר

"סילון" באוגדה 143, אבל זה קו פיסים בטוח, לטסה עוד היו

קוים פיסיים.

ידין: פקודות בכחב בבוקר הזה כמובן עוד לא יצאו?

תמרי: לגבי פקודות בכחב היה המצב כך. עד כמה שאני זוכר הוצאנו

פקודה והעברנו גם הליקופטר לאוגדות עם טרסם קרב.

ידין: זו הייתה הפקודה שהספתם חזרה לרמטכל?

תמרי: כן, את הנוסח הזה. אני את הנוסח הזה לא מצאתי.

ידין: יש לכם הנוסח הזה?

תמרי: אני את הנוסח הזה לא מצאתי, חיפשתי ולא מצאתי.

ידין: אתה כחבת את זה?

תמרי: כן, אני חיברתי, והיה לי הנוסח. אבל היו לנו הרכה העברות

בתקופה שמיד לאחר המלחמה. עד כמה שאני זוכר גם שלחנו

העחק למטכל וגם שלחנו מיסמך ל...

ידין: את המיסמך הזה לא מצאת?

תמרי: לא מצאתי אותי.

ידין: אבל חיפשת אותה אחרי המלחמה?

תמרי:

חיפשתי, כן. אנחנו אחרי המלחמה ירדנו כמה פעמים בין

"דבלה" לבין "רפידים" והיו לנו כמה העכרות, וכמה

מירשמים וכמה פקודות מחוץ החומר נעלמו לנו. יש לנו את מה שהצלחנו לאסוף ולמצוא.

ידין:

העתק של הפקודה הזאת צריכה להיות גם במסכל, אהה

דיווחתם הרי למסכל.

תמרי:

הסקף נמצא במסכל.

ידין:

זה רק סקף, זו לא פקודה ממש?

תמרי:

סקף ונדמה לי שהיה שם גם איזה שהוא ניר, או שהכל היה

כתוב על הסקף, זה אני לא זוכר.

לנדוי:

זה היה לאוגדות?

תמרי:

כן.

ידין:

זה כלל גם את השלב השני או רק את השלב הראשון?

תמרי:

זה כלל את השלב הראשון ואת 143 כעתודה לשתי אפשרויות,

או מערבה לכיוון זה או דרומה.

ידין:

זאת אומרת, במידה שמודיע האלוף לאטשולר זה למעשה כאילו

אישור לתזוזה על דבר שתוכנן מקודם.

תמרי:

נכון. על זה, על אותו ענין, יש גם ב-4.00 בבוקר שאני

מעדכן את קצין האג"ם על התקיפה הזאת, ב-4.53.

ידין:

אהרן סל?

תמרי:

כן.

ידין:

מי זה אהרן שלי?

חמרי:

קצין האגם של אריק.

ידין:

אחה אומר כך "יפעלו בערך ב-8.00 כבוקר..". זה גם כן על קו טלפון?

חמרי:

על קו טלפון פיסי.

ידין:

"...162 חוקפת מצפון לדרום עד "מצמר" (זאת אומרת, עד דוור-סואר? חמרי: כן.), 143 לבלימה ועתודה לתקיפה זו. לאחר מכן ירד (כלומר, הכוונה לאריק? חמרי: כן.) דרוסה לכיוון "מסרק" (זאת אומרת, לכיוון סואץ? חמרי: כן.) כש-252 מהווה בלימה לכיוון מערב על ציר החת"ם ודרך הרוחב."

אחר כך קו הפצצה - "החילה, לא לפני 8.00, ולפי פקודה בלבד,"

זה בעצם הסיכום....?

חמרי:

זה הסיכום של כל החכניות שהיו בלילה של ה-8.10 - 7, וזה עדכון לקצין האגם.

ידין:

ברן
זאת אומרת, ~~ממא~~ חוקף עד דוור-סואר, ולמעשה את כל הגיזרה עד צפון האגם המר, אריק באוחו זמן בעתודה (252 בעתודה) כדרום במקרה שיצטרך לנוע ~~א~~ ל"מסרק" (לסואץ).

חמרי:

כן.

ידין:

וכשאלטשולר בעצם מקבל את ה ההוראה מהאלוף זו למעשה ההודעה ששלב ב' יכול להתחיל?

חמרי:

כן. יש עוד פקודה אחת באוחו נושא ב-6.17 באוחו נושא.

עוד פעם מדבר האלוף עם גדעון אלטשולר.

תמרי: (לאחר עיון בהעחק) טוב, אולי מסביר את זה גם כן. תקרא

משפט משפט ומסביר.

תמרי: "אריק לא יתקוף לפני הצהרים ~~אז~~ למעוזים".

ידין: מה זאת אומרת?

תמרי: אריק רצה לתקוף בגיזרה שלו קדימה.

ידין: כלומר, בזמן שהוא בעבודה.

תמרי: בזמן שהוא עומד שם. ואז גורודיש אמר לו שהוא לא יתקוף לפני הצהרים למעוזים, הוא יתקוף בדרום בצהרים.

ידין: מה זה בדרום?

תמרי: בדרום הכוונה היא לגיזרה הדרומית של סואץ. "...ישמיד את הכוחות של האויב, יטפוס טרמפ על גשר, יעבור מערבה, יעבור את העיר סואץ, ייצב קו בין "מפצח" ל"עטרה". לא להכניס יוחר מחטיבה או חטיבה וגדוד. מסביר את התכנית של אריק."

ידין: מי מסביר את התכנית של אריק?

תמרי: נדמה לי שאלטשולר מסביר לאלוף.

ידין: כל הרישום פה לא מדויק, כאשר כתוב "מאת" "אל", זה שיחה...?

תמרי: זה (?) דיבר עם גדעון אלטשולר....

ידין: ואח"כ גדעון אלטשולר מסביר לו את התכנית לבצע את הדבר הזה?

7090
~~705~~

כס

- 36 - ~~40~~ -

ועדת החקירה - ישיבה קכ"ז
28.7.74 - אהה"צ
העד: אל"ם ^לא

- תמרי: כן.
- ידין: ועכשיו חסביר לי. הוא אומר פה "עד הצהרים לא לחקוף מערכה (את המעוזים)", הוא רצה ללכת להציל את המעוזים, נכון?
- תמרי: נכון.
- ידין: הוא אומר לו "תחכה", אבל הוא אומר לו "בצהרים תחקוף בדרום". מה זה נקרא בצהרים?
- תמרי: התכנית - כמושאמתי - היחה שכבוקר ברן תוקף. ההערכה היחה שעד הצהרים הוא גומר.
- ידין: מנפנף את השטח.
- תמרי: מנפנף את השטח, מנקה את השטח, ואז אריק יעבור, וזה פשוט עוד פעם פרוט לתכנית.
- ידין: "ויחפוס טרמפ על גשר מערבה". היכן הוא יחפוס את הטרמפ?
- תמרי: היחה איזו ידיעה שיש גשר באזור סואץ, באזור הכפר, ועל הגשר הזה הוא צריך היה לעבור.
- ידין: מה זה "מפצח" ו"עטרה"?
- תמרי: "מפצח" זה באזור ציר המיתלה, ו"עטרה" זה בצד המערבי של התעלה.
- ידין: "ולא להכניס יותר מחטיבה וגדוד", זאת אומרת, שלמעבר לא להכניס יותר מחטיבה וגדוד?
- תמרי: נכון.

7091
~~7054~~

ועדת החקירה - ישיבה קכ"ז

28.7.74 - אה"צ

העד: אל"ם ז' תמרי

בם

- 40 - 37 -

ידין: זאת אומרת, ^{זה} 6.00-6.00 בבוקר, ~~שאלה~~ זה אישור מראש לאלטרנטיבה.

תמרי: זה עוד פעם הסבר מה יהיה בשלב השני, אם הכל ילך בסדר בשלב הראשון.

ידין: עכשיו חרשה לי לשאול אותך שאלה, וזה שייך גם לשלב הראשון, גם לשלב השני וגם לשלב האפס. שאלה אליך כקצין אגם.

~~אח"כ~~ פה כתוב "יעבור ויחפוס טרמפ". מכאן אפשר לחשוב שהולכים להלחם נגד איזה גרוד או איזו פלוגה או חטיבה אפילו או שתי חטיבות, אבל כדיעבד באותו בוקר, ב-8 לחודש, אנחנו יודעים שכל הארמיה השלישית היה כבר שם כאשר חלק מהדביזיות שלה, לפחות חלק, היו כבר מסודר. מה ששייך לדביזית השריון אפשר היה לחשוב באותו זמן שבדיזית השריון נמצאת ממערב.

אח"כ רשמה תכ

.41.
לפני כן רשם כ.צ.מ.
רשמה ח.כ.

העד - אל"ם שי תמרי

ש.תמרי: האם כ' הנחונים האלה - אני שואל אותך כקצין אג"ם - היו לנגד עיני נוחני הפקודות, שאומרים שאוגדה טיש לה שתיים או שלוש חטיבות, רק כצהריים תחיל לזוז. התזוזה מטסה לסואץ, כמה היא? 60 ק"מ?

אל"ם ש.תמרי: זה הרבה.

לסקוב: 70 ק"מ.

ש.תמרי: (מודד על המפה) זה 80 קילומטר.

ש.תמרי: 80 קילומטר בשביל ג'יפ. אתה היית קצין אג"ם - אני לא אומר שאתה החלטת, אך אתה היית קצין אג"ם, איך אפשר היה לחשוב שכצהריים, כלומר לאחר שברן יגסור לטהר, אוגדה שלמה על ציר אחד, כשחלק מהחטיבות נמצא בסגע, חספיק להתקדם כאוגדה עד סואץ, ועוד חספיק באותו יום. "לחטוף טרמפ" על גשר, נגד כל הארמיה השלישית, ולעבור הלאה. מה היו חשובי זמן ואויב, האם תוכל להסביר לנו זאת?

ש.תמרי: להסביר את חשובי הזמן וסרחב פה, איני יכול. אם

אתה שואל אותי כקצין אג"ם...

ידין: אני שואל אותך כקצין אג"ם, כקצין הסבצעי הגבוה

ביותר במטה.

ש.תמרי: ההמלצה שלי הייתה על שני דברים: 1. אם לחקוף פה, נחקוף עם אריק מערבה. אני גם התנגדתי ברגע שניתנה

709
~~7008~~
.42.
ח.כ.

ועדת החקירה-28.7.74
ישיבה קב"ז - אחה"צ

הער - אל"ם שי תמרי

הפקודה, לשליחת האוגדה דרומה.

הבעת התנגדות?

ידין:

הבעתי התנגדות. אני לא יודע אם אפשר להוכיח זאת היום, יש מי שמע, יש מי שלא שמע, אך זה לא העניין.

ש.תמרי:

הבעת התנגדות לאלוף הפקוד?

ידין:

אמרתי לאלוף הכקוד שכל העסק אינו נראה לי על-כך

ש.תמרי:

ורוד כפי שהוא מוצג; ב. לא נראה לי כל המהלך

אמנם, ואם לפרוץ, אז לפרוץ מערבה. ואם לעשות משהו, זה לתקוף מערבה: שאריק

יחקוף כאן (מצביע על המפה), וברן יגמור את הפעולה הזו.

האם זכור לך מה היה הנסוך של כל האנשים האחרים

ידין:

אשר ישבו שם, אשר וודאי גם הם יודעים כי שטח

זה זמן ומרחב?

לא זכור לי. היו שם לחצים נוראים. זה לא היה

ש.תמרי:

בצורה של דיון מסודר. הועלו הנתונים האלה והאלה,

והגיעו דיווחים שונים.

אני מדבר עשירין על 6.00 בבוקר. העניין עם ה"טרמפ"

ידין:

היה ב-6.00 בבוקר.

6400+ אלה היו מחשבות.

ש.תמרי:

"רבות מחשבות בלב איש...". גם מחשבות צריכות להיות

ידין:

מבוססות על נתוני שטח וסמך.

אני לא יכול להגיד לך מה הביא את האלוף להחלטה במצב

ש.תמרי:

הזה להחלטה, כי ההכניית שסוכמה הייתה שאריק פה עתודה,

ואם הכל יהיה בסדר, הוא ינוע. זה סוכם בלילה, ובבוקר הוא מערכן את אלטשולר

ועדה החקירה-28.7.74
ישיבה קכ"ז - אחה"צ

.43.
ה.כ.

העד - אל"ם שי תמרי

על הענין הזה. הוא חשב בצורה כרוכה, ואני הושב שגם אפר זאת הרבה פעמים,
שלא חהיה בעיה "לנפנף" בגזרה הזו את האויב.

ידין:

ב-6.00 בבוקר הוא יוצא מתוך הנחה שהכל יהיה בסדר, ואומר שבצהריים הוא ינוע דרומה לסואץ, או עוד לפני-הצהריים. הוא אומר בפירוט: אריק לא יתקוף לפני הצהריים כמעוזים. כלומר זה בנגוד לדעה שהיתה בעד תקיפה מערכה: "יתקוף בדרום בצהריים". כלומר בצהריים הוא כבר צריך להיות בדרום, או בצהריים הוא צריך להתחיל לנוע לדרום?

ש.חמני:

לא היתה פה הגדרה באיזו שעה אריק יתחיל לזוז, כי זה היה מותנה בהצלחה של ברן. אני חוזר לענין הזה הפתיחה הזו ב-6.00 בבוקר היא מחשבות. זו החכמה שהצטיירה אצל אלוף הפקוד, שבה הוא ראה מחשבות הקרב שעלול להתחולל, שברן יצליח, ואז הוא יזיז את אריק דרומה, כי עובדה שאת הפקודה לתזוזה הוא נותן אחר-כך.

ידין:

אני לוקח אותך כקגין אג"ם שישב שם, אני לא ישבתי שם: ב-10.45, כלומר ברבע ל-11.00, זוהי בעצם הפקודה "נוע". ברבע לפני 11.00 הוא נותן לו את הפקודה נוע לב'ידי. טרבע ל-11.00 **צבאלתה** תקופה של השנה ב-5.00 כבר התחיל להתשיך או היה חושך, כלומר מ-11.00 עד 5.00 זה שש שעות, - האם ההנחה היתה אז (התנגדת לתנועה, אך בעיות של מרחב, טטח וזמן לא השתנו), **האם** שאוגדה חוכל לנוע כשש שעות מססה למרחק של 80 קילומטר, להגיע לסואץ, נגד הארמיה השלישית, לעבור את הסואץ ולייצב קו בעטרה?

ש.תמרי:

איני יודע אם הוא חשב שהאקט יהיה רק ביום, רק עד שעה 5.00 לפנות-ערב. מכול להיות שהוא חשב

הער - אל"ם ש.חמרי

שהוא מרוויח זמן. להזיז אוגדה של 80 קילומטר, כאשר אריק בשעה 2.00 בערך היה בציר המיתלה-ג'ידי, עם החלוץ שלו עם הספקד חיים ארז (יחידה 421), עם החפ"ק האוגדתי וחטיבה 14. הם היו בערך בקו שבין הג'ידי למיתלה, וחטיבה 600 היתה באותו זמן באזור ססה. זו הפריסה של אריק. מבחינת זמן ופרחב, הוא היה מגיע לקראת חטיבה לסגע. כל זה לפי מועד הפקודה כפי שניתן פה.

ידין: כשנתנו את הפקודות האלה, האם נאנו מודיעין על האויב?

ש.חמרי: אני לא זוכר. היה מודיעין. אני גם דברתי עם הקמ"ן

באותו ענין, וכאשר הוא (אלוף הפקוד) נתן את הפקודה,

אקטאי מן הקמ"ן לראות מה קורה מבחינת האויב, וכל הענין לא נראה לי, ולכן

אמרתי לו שלי זה לא נראה ככדאי.

ידין: אתה אומר שלא היה דיון משה מסוד על-כך?

ש.חמרי: זה היה ליד השולחן, עם סלמונים ועם פקודות ברדיו.

ידין: מי עוד ישב שם?

ש.חמרי: אלוף הפקוד, אורי בן-ארי, כל הקטרים, קציני הזירות

שישבו בצד § לכל אוגדה היחא זירה מולה ישב קצין הזירה).

ידין: חאר את הכמה - את המיזנסצנה.

ש.חמרי: היה שולחן מרכזי ארוך, כשמצד אחד ישב אלוף הפקוד,

ישב אורי וישבתי אני. היה עוד קציני+, איני זוכר

הער - אל"ם ש.תמרי

מי. ישב הקמ"ן. מסול ישבו הקטריס. מצד שמאל ישבו המס"קים שרשמו את היומן. בשני הקצוות של החדר ישבו קציני הזירות עם מכשירי קשר. מסול היו חדרים של הקצינים: חדר קצין אג"ם, חדר קצין ארטילריה, היו עוד קצני מסה: קצין הנדסה, קצין ארטילריה, ועוד כל מיני אורחים שמדי פעם נכנסו פנימה.

ידין: מה זאת אומרת אורחים?

ש.תמרי: שאלתם אחי בפעם הקודמת, היו עתונאים.

ידין: תכניס אותנו לשעה המדויקת באותו בוקר. זה היה בעצם חדר המבצעים - החמ"ל? במסיבה הזו שאתם יושבים, כאשר דנתם אם לאפשר לו לפרוץ מערבה או לא---

ש.תמרי: לא דנו. נתנו פקודות.

ידין: ואז אתה הכעת דעתך שחנועה כזו אינה טובה?

ש.תמרי: אמרתי לאלוף שאני לא ממליץ על החנועה הזו, שאני מציע ללוח את אריק מערבה, לתקוף מערבה יחד עם ברן. החסונה שנראתה לי לפי לפי/השיחות שנתתי לאל"ם עם קצינים שהיו בשטח, נראה לי שהצלחה אצל ברן היא לא מי יודע מה, ולכן אמרתי זאת גם לאלוף. אמרתי זאת לקמ"ן ואמרתי זאת לאלוף. הוא לא קיבל את דעתי, וזה ברצע.

(המשך רשמה א.א.) ++++

709'

ידין:

זוה קקצין אג"ם ברבע שהאלוף מחליט - מחליט.

אנחנו התרטמנו כאן מעדויות ששמענו מכמה מח"טים,

שבכל התנועה הזאת של ברן דרוסה, ניקח את 460, אבל בפיוחד החסיבה של
נחקה 217, מפקודות שקיבלו לא היתה ידועה להם התמונה הכוללת של המלחמה, ולא
ידעו מי יהיה מייסאלם, מי יהיה מיסינס. לדוגמה, 217 אומר חלך דרוסה שם
תפגוש את 460, או 460 נמצא דרוסה, וכתאום הוא פגלה מאחור גדוד של ארז.
ברגע הראשון קיבל טוק, הוא ככלל חשב לזה האויב, אחר כך הסתבר לזה גדוד של ארז.
סרגע שהיתה ההלטה, לא חשוב אם הכניית כוזת או יחרת, איך נעשה מטעם הכיקוד
התיאום של כוחותינו? ~~שגאגב+אג+לא+ז~~ כל האויב אני לא יכול להבין מסך, אבל
לכחות איך היה התיאום של כוחותינו.

ש. הסרי

תאום שלף+ הכוחות הלך לכי גכול גיזרה. אוגדה 162

קיבלה את הגיזרה עד ציר טליסמן. 143 ישבה _____, קו נוזל _____

התאום בין 500 ו-460 היה צריך להיות בתוך אוגדה 162.

ידין:

זה אני מכין. אני מדבר עכשיו על תאום גם ארז, שהוא

שייך לאוגדה השניה.

ש. הסרי

האינספורסציה זה מה שהאוגדות דיווחו על היחידות שלהם.

אני אומר מראש שלא ההכל מדוייק. בשטח קשה לזהות אם

אתה נמצא על דיונה זו או אחרת חסדית או ציונה או מכשיר. אלה ציונים לניהול

מלחמה בשטח, והדיונות דוסות בכל השטח.

לפי הידוע לנו, גם ברן כנה וביקש להעביר גדוד אחד

מ-500 לציר טליסמן. זה תואם. הודיעו לאוגדה 143 שימנה את הציר לטובת ברן,

לשלוח גדוד אחד שיכנס למסגרת התכנית המבצעית בשכיל פינוי ציר טליסמן.

אריק עמד ב _____, הגיזרה _____ של ברן, ובאן _____

היה נכנס מחת לאריק.

היה כלבול בין היחידות בכל הגיזרה הזאת. זני לא יודע,

לא הייתי בכל הסכומים של המיקוד, אני לא יודע אם הצליחו כבר לאחר מי היה על איזה גבעה, ואם היה שם גדוד של חיים ארז או לא. בכל מקרה, בטלב ראשון חיים ארז היה באזור המוטל- חלוץ.

ידין. הוא הופיע אחרי 460.

ש. חסרי. 460 ירדה בציר מאדים. 217 ירדה בציר לוי וסכאן

היתה צריכה לרדת למטה. עד כמה שאני יכול היחס

לתאר

לחומר את הסצנריו, 217 היתה פול חיזיון, 460 היתה על דרך חתם הכרבה,

ו-500 באזור _____ שהיו עדיין בתוך הגיזרה, ופה היתה צריכה לחבור

עם הסוצבים של אריק.

הם יכול להיות ש.רז היה מחוץ לגיזרה שלו?

ידין.

יכול להיות. יכול להיות שהיה מחוץ לגיזרה כפי שהמיקוד

ש. חסרי.

קבע, אבל דה פקטו היה בשטח באיזה מקום, מחוץ לתחום

הגיזרה הכיקודית.

הגורם הפיקודי כחאום כל המהומה הזאת בעצם לא ראה

ידין.

כאחריותו להכטיח חאום מדוייק בחצר בין שתי אוגדות,

אלא רק על ידי הגדרת גבול גיזרה.

בכול גיזרה, מי נמצא פה ומי נמצא שם. נאמר גם

ש. חסרי

לקצין אג"ם של אוגדה 143 וגם לקצין אג"ם של אוגדה 162 מי נמצא בקצוות.

בשטח זה הולך בחבירה, או בחבירה ישירה בין יחידות או בערוצי חירום חש"ן מכחינת

השטח עצמו.

אתם נפתח לאוגדה 162 ואוגדה 143, כשהם התייצבו

לסקוב

בימ"חיים, מקודה לרדת למטה. מה המקודה שנתתם להם?

המקודה שניתנה ל-143 לנוע לציר בלוצה.

ש. חסרי.

באיזה סדר ינועו?

לסקוב.

- ש. תמרי
אני לא עסקתי בתחום הזה.
- לסקוב
מי עשה את זה?
- ש. תמרי.
ראש מטה הטיקוד, שרון. אנחנו בשלב מסוים ירדנו
לדבילה, הוא עסק בכל זה. אנחנו רק אפרנו אוגדה 143
- לפקי לרפידים-ססה.
- לסקוב.
לא אמרתם באיזה סדר - מכצעית, מינהלית, ארטילריה
קודם?
- ש. תמרי.
את זה צריך לבדוק עם שרון. בכל מקרה, מכחינת הסדר,
ארטילריה היתה אחרונה.
- לסקוב.
זה יכתיע אותך שסגן מפקד חטיבה אחד חטב שהם יורדים
למטה בטביל לבצע צליחה?
- ש. תמרי
אני לא יודע מה היתה האינפורמציה של החטיבה הזאת.
- לסקוב.
זה מביע מהאינפורמציה שהיתה אצלך. אבל אתה לא חושב
שהיה לו מקום להניח כך.
- איזה אינפורמציה היתה לך על מה שהמצרים הספיקו לעשות ואיך עשו בערב של 7 לחודש
ובבוקר של 8 בחודש? אם אתה יכול לתאר לי על המפה בדיוק -
- ש. תמרי
אני כרגע לא זוכר, אני יכול לחת רק קוים כלליים.
- לסקוב:
קוים כלליים לא עונים לי. מיטאו הכין אצלכם איזה מצב?
- ש. תמרי
הקמ"ן.
- לסקוב
אבל הוא אמר לך, הרי אתה הצעת תכנית.
- ש. תמרי
כן, אבל אני לא זוכר כרגע. הקמ"ן יודע בסדויק.
- ני אומר שוב כללית, שהם נמצאים בכל השטח שבין
- ליסוף ובין -
- לסקוב:
זה לא אומר טום דבר.
- מה המצב בגיזרה של 162?

~~700~~

ש. תמרי.

ב-7 לחודש, לחצנית -

לסקוב

אלה כוחותינו. תביד לי איפה התקם האויב.

ש. תמרי

האויב לקח את קנטרה, עבר בגיזרת קנטרה ובגיזרת

מפרקת, לחצנית נפלה, יש לחץ על בודפסט אבל בודכסט

מחזיק מעמד, ויש כל הזמן לחץ על אורקל.

לסקוב.

מה קורה בין אורקל, בין לחצנית, בין קנטרה ועד למטה -

היה ידוע לכם? כמה ראשי גטר היו בגיזרה הזאת?

ש. תמרי.

ידעתי על קנטרה, ידעתי על חיזיון. פורקן - אני לא זוכר

כאזור מצמד - מצפון למצמד.

לסקוב

מה הייתה מצבת הטנקים שלנו ושל האויב, והארטילריה שלנו

ושל האויב בלילה של 7 לחודש ובבוקר של 8 לחודש?

ש. תמרי

של האויב, אני לא יודע. יש לי נתונים על הכוחות שלנו.

ירין

כשאתה אומר שאתה לא יודע, אני מקווה שאז ידעת על האויב?

ש. תמרי

כן.

ירין

האויב זה ענין המודיעין, אני - זה כוחותינו. אבל כשאתה

חייב לתכנן פעולה של כוחותינו, ~~אלה~~ אתה צריך לדעת.

קיבלת תמונה?

ש. תמרי.

כן, הייתה לי תמונה. אני לא זוכר כרגע את הפרטים,

אני לא רוצה להגיד דברים לא מדוייקים.

ש. תמרי:

ב-7 לחודש, גטר הצטברות היחידות בסיני, לפי נתונים

שאסכנו מדיווחים (אני הכנתי את החומר לפיקוד):

כאוגדה 143 היו 151 טנקים, כאוגדה 162 - 176 טנקים.

ירין.

יש פה דיווח מאור ל-8 03.54, אני לא יודע אם זה מקלמן

לאלוף או מהאלוף לקלמן "אין קשר עם ברן. סד"כ .....

"180". מה שייך קלמן לסד"כ הזה?

ש. תמרי

קלמן נשאר בבלוזה. האלוף שול את קלמן כמה טנקים יש לו.

ירין

מה היה קלמן באותו זמן?

~~7070~~ש. תמרי.

קלמן היה צריך יום קודם להחליף את אלברט באוגדה
252. קלמן הגיע וקיבל את הפיקוד על גיזרת בלוזה.

ידין

מי מוסר את הסד"כ של ברן?

ש. תמרי.

ברן באותו זמן הצטבר. קלמן היה מפקד גיזרת בלוזה.
הוא עבר ח"פ ברן, והוא מוסר בטם ברן.

לאוגדה 252 - 48 טנקים. יש לי דיווח מ-8 באוקטובר
בבוקר, זמן היציאה להקפה, והמספרים קצת מטענים. אצל 143 יש 170 טנקים, 162 -
188 טנקים, 252 - 78 טנקים. הם הצטברו בלילה.

לסקוב

עוד כמה שאלות להבהרה. ב-7 בנובמבר, בשעה 15.30,

המחשבות בפיקוד הן טברן תוקף את קנטרה, כך דיווחתם
למטכ"ל, ואת בודפסט, ומכין צפניה-גדול. יותר מ'יותר' החכנית היא שאריק תוקף את
המעוזים ורק אחר כך ברן נכנס. אחר כך זה ששתנה, ברן נכנס, ולאריק אומרים אה
לו נכנס למעוזים. אחר כך לברן אומרים שהוא צריך לטאטא את השטח וגם את המעוזים
לקחת. ויותר מ'יותר' אומרים לו להעביר כח גם לצד השני. לאריק בינתיים אומרים העטה
הכנה, ואם לא ילך לברן, לתקוף את החזית הסינית ועוד איזה עמדה. ב-10.21 אומרים
לו להתחיל, העטה הכנות לזוז דרוסה. 10.21 ברן מבקש להעביר לו גדוד ואריק
אומר שאין לו שום גדוד במקום.

איך אפשר בזמן כל כך קצר, ביחידות שנמצאות בשטח, נוסף

לזה שתפר בהן כח אדם והן קולטות אנשים וקולטות ציוד, לתת מטימות שהן לא הרחבה
של משימה קיימת, אלא שינוי יסודי בכל התכנית. אם זה לטאטא את השטח - ואני אבקש
ממך אחר כך להסביר לי כמה מונחים, איך עושים את זה כצבא, -אם זה להתחבר למעוזים
ולהוציא אנשים, אם זה לתפוס טרפס ולוועביר מחלקת טנקים, אם זה לתפוס טרפס ולהעביר
חטיבה לצד השני - אני פשוט רוצה להכין, מבחינת מנטל-גירינג, מבחינת עבודה מטה,
האם עשייתם עבודה מטה מכינה אצלכם, כך שכשנתתם להם את המשימה הזאת היה לכם ברור
שרחם יכולים לשלוח להם את העבודה המכונה העיקרית והם צריכים להתאים כמה דברים
ולהכנס לפעולה, משהו שיכולים לשלוח למגירה וכו'.

~~707i~~

אני לא זוכר את הארועים האלה.

ש. תמרי

אני אקרא לך: "אלוף למטכ"ל, 07.15.34. יורד עם
אריק דרוסה לצליחה בניס/ן. ברן חוקף את כודפסט וקנטרה

לסקוב.

ורוטה צפניה-גדול".

אחרי כן אג

710, אב

ש. חמרי :
אני לא בקיא ב"צפניה" הזה. זה שיחה בין האלוף
לרמטכ"ל. כיום ראשון אחרי הצהריים כ-7 לחדש,
אחרי שהיה דיון עם שר הכסחון.
לסקוב :

ש. חמרי : "אשור" 6 08.08.30 מאגם מבצעים. מסימות הפיקוד;
התקפות נבר וניצול ההצלחה. פיקוד דרום יעשה את ~~אחראי~~
למטא
ההתקפות האלה בדירוג. ~~אחראי~~ התקפות נבר, ניצול ההצלחה. ~~אחראי~~, לטוף לנפנף
ולנקות. זה נמצא בהוראות שאגם מבצעים הוציא. כו"זמנית עם העסק בסוריה.

ש. חמרי : קשה לי להסביר את השיחה בין האלוף והרמטכ"ל בנושא
צפניה. אני גם לא זוכר אתהתכנית או הרעיון.
ז"א, זה רשום פה ואני לא זוכר שהיחה איזה תכנית.

לסקוב : 08.08.00 - אריק צריך לחקוף את המעוזים. ברןחוקף
אחרי שאריק חוזר. השעה של השיחה עם הרמטכ"ל היא
08.08.00.

ש. חמרי : נכון. נדמה לי, שפה גורודיש אישר לאריק משהו,
איזה תקיפה לחלץ איזה מעוז. אני לא בקיא באקס
הזה. מבחינת סך כל התכנית, היו פה לחצים של אריק על גורודיש, ונדמה לי שהוא
אישר פה משהו, אבל בסופו של דבר,

לסקוב : 08.04.32 גונן ל-143: צליחה בניסן דרך סואץ
לאתקה.

08.04.53 שי - אתה - ל-143: בליטה בשביל ברן
אחר כך ל"מסרק" ולעבור לפי מקורה.

ש. חמרי : זה בדיוק לפי התכנית שהצגתי קדם.

~~707~~

7104

אג

לסקוב:

אני רוצה להבין מה קורה ביחידות. אני רוצה לדעת
איך המחשבה הכוללת של אלוף הפיקוד חדרה לכל היחידות,

איך חכנית אחת בוצעה?

ש.חמרי:

החכנית כפי שהיא החגלגלה, סוכמה עם האלופים בתוך
החמ"ל בחפ"ק בפיקוד דרום ב-7 לחדש אחרי הצהריים או
לפנות ערב. כשהם הגיעו כינסו את כלם לחפ"ק ושם ניתן להם תדריך.

לסקוב:

אולי אתה יכול להסביר לי כמונחים של לחימה על ראש-גשר
של המחנה השני, מה זה: לטאטא, לנפנף לשוף ולנקוח?"

ש.חמרי:

אני לא יכול להסביר את זה.

לסקוב:

כשאתה אומר: אלוף הפיקוד החרשם שלא הולך טוב או
הולך טוב - מה פרוש החרשם? אחס הגשתם הערכת מצב ואמרתם

לו: אלה ואלה התנאים ולכן בעוד מספר שעות נוכל לעשות את זה?

ש.חמרי:

לא. הוא דיבר בסלפון עם ברן ולפי זה.

לסקוב:

אז זה "החרשם"? מבחינה צבאית מה פרוש "לתפוש טרמפ?"
זה אומר להלחם? זה אומר לספוג אבדות אם יש צורך?

ש.חמרי:

אין לי חשוב על זה.

לסקוב:

כשאתה אומר שב-08.14 החברר לאלוף הפיקוד שלא הולך
טוב. כבר ב-10.21 משיחה של 162 עם הפיקוד היה המצב
קשה אצל אמיר, כי אמיר הרי ביקש את הגדוד או מה שהוא חשב שזה גדוד. אז זה נגמר

~~707~~

אג 710

בערך ב-11 וכבר היה ברור כמה הלכו לו ומה נשאר לו. אבל, בערך ב-14.00 חוקר
113 של 217. הוא לא מופיע בדיווחים בכלל. למה? גודר סנקים 113.

ש.חמרי: גודר סנקים, הוא לא מופיע בדיווחים של הפיקוד כי
מדברים עם החטיבה ומדברים על החטיבה.

לסקוב: אבל, הפיקוד לא דיווח שהלכו לו באותו יום הסנקים
של גבי אמיר - כמקום לקחת טרמפ - והסנקים של 113

ש.חמרי: ברבע שהוא ידע, הוא דיווח על זה.

לסקוב: מתי הוא דיווח? לא מצאתי את זה. כשאתה אומר שאלוף
ב-14.00
הפיקוד החרשם ~~אמיר~~ שלא הולך טוב, זה היה רק ראשית

ההחקפה עוד לפני שבגודר 142 נתקע.

ש.חמרי: יכל להיות שעוד היתה לו שיחה כאיזה שהוא מקום ~~אמיר~~
באמצע הדרך עם ברן באחד השלבים. אני יודע שניתנה

פקודה לגדוד 113 לבגודר של חטיבה 217 לנוע לכיוון "חזיון", והגדוד הזה נע ונדפק.

בכל השלב הזה לי לא נראחה החמונה כקצין אגס באותו שלב עד כדי כך בהירה שאפשר ~~לראות~~
לעשות את האקט הזה ולהוציא את אריק. בעניין הזה, שאתה שואל אותי על הסונחים,
אלה לא סונחים צבאיים. אבל יש אנשים שכך הם מדברים. אין לי תשובה לכך. לגבי
החמונה, אני חושב שהאלוף החליט כי היתה לו בראש איזה שהיא חמונה שזה מצליח.
אם זה על בסיס של מירב האינפורמציה המודיעינית על מצב הסנקים והיתירות שלנו?
ני לא יכל להביד לך ברבע. זה יכל להיות משיחה. אני מדווח מה שדיווחו לי.

~~707~~
7100 אג

- 64 -

לסקוב: דוחי הפגזה, דוחי הרעשה, ודוחי אבדות היית מקבל
באופן שוטף?

ש.חמרי: לא. הוצאתי 2/3 מהזמן לחליכה מהאוגדות מה קורה.
יותר מזה - בקשתי בשלבים יותר מאוחרים של הלחימה,
עד שלא ירדנו ישירות ליחידות ואספנו אח זה - לא קבלנו אף פעם דיווחים מלאים.

לסקוב: הוצאתם קציני קישור?

ש.חמרי: הוצאנו בשלב מסוים קציני קישור. קצין קישור שישב
בבלוזה, הפך מהר להיות סגן בבלוזה. ולא היה
קצין קישור. באינפורמציות שקבלנו זה היה סמס בחליכה יום-יומית. הנחונים של
הסד"ק קבלנו אשאתא^{כל} לילה, זה נחתי לך כעת, אלה דיווחים שהיינו מקבלים כל
לילה מהאוגדות, היינו מקבלים דיווח סיכום יומי ואח זה היינו מעבדים ורואים
מה יש לנו.

לסקוב: ב-7 לחדש היה לכם דיון עם שר הנסחון על כמה
נושאים, ביניהם היה נושא אחד פינוי המעוזים.

ב-06 בשעה 17.30 יצאה הוראה מראש המטה הכללי לפיקוד לפנות מעוזים שאינם
בכוון המאסך העיקרי. השאלה היא: איזה פקודות הוציא הפיקוד על רקע פקודת ראש
המטה הכללי ולאחר הדיון עם שר הנסחון ודאי התכוונו לקבל הוראות מהמטה
הכללי. מה היו ההוראות ואיזה הוראות מוצאו לאוגדות בקשר עם המעוזים?

ש.חמרי: אני לא היתי בדיון עם השר. לא השתתפתי רק באיזה
הוא שלב.

לסקוב: שמעת דיווח על הדיון כעבור איזה זמן?

ש.חמרי: רק בשלב אחד כשזה היה בתוך החמ"ל כי הדיון היה
האלוף
בחדר של אשאתא ואני ישבתי בחמ"ל.

7070

710' אג

- 65 -

לסקוב: מישהו דיווח לך מה היו התוצאות? פניית לאגס מבצעים?

לקבל הוראות? חידשת את ההוראה של המטה הכללי?

ש.חמרי: אני לא יודע. אסי צריך לעבור על היומן.

ירין: ביומן ב-7 לחדש עמוד 11 שעה 12.02 מה כתוב?

אצלי כתוב: שר הבטחון לאלוף. סוגריים: הכל מחוק.

אחר כך: לבנות קו על ציר הרוחב ולנסות לפנות את המעוזים ע"י הסתננות כלילה.

מה זה "הכל מחוק"?

ש.חמרי: כנראה שזה ששיכתב את היומן היו לו כמה פסים

מחוקים ולא יכל היה לקרוא סמך כתוב והוא כתב:

"הכל מחוק" ומה שהוא הצליח לאחר שס הוא כתב מה ביומן הזה.

ירין: זה לא סלילים. איך זה נרשם הדבר הזה?

ש.חמרי: זה יומן מבצעים שוסף.

ירין: אתה אומר שאתה לא היית. בפגישה הזאת בין שר

הבטחון והאלוף, האיש שרשם את זה, כן היה?

ש.חמרי: הדיון עם השר היה בשני חלקים, חלק אחד כחוק החס"ל

וחלק שני בחדר של האלוף. כששר הבטחון והאלוף

שוחחו, הסמל רשם מה שהוא הצליח לקלוט. אני הייתי עסוק באותו זמן והייתי רק

בחלק קטן מהשיחה.

7106

אג

ובכן כחוב: "הכל מחוק". אחר כך כחוב: לבנות אה
קו על ציר הרוחב. בפגישה הזאת היית?

ידין:

אני יודע שהיחה הוראה לפנות את המעוזים, אחר כך.

ש.חמרי:

לבנות קו, פרושו לפנות את המעוזים?

ידין:

"לבנות קו על ציר הרוחב" פרושו של דבר לעבור מקו
התעלה אחורה.

ש.חמרי:

"ולנסות לפנות את המעוזים ע"י הסתננות בלילה"
כלומר להודיע למעוזים; בלילה אחס כל מי שבנפשו

ידין:

הסתננו אחורה, זאת הכוונה במלים אלה? אאאאאאאאאאאאאאאא

כן.

ש.חמרי:

במלים אחרות פרט ל-"הכל מחוק" ואני לא יודע מה הכל
מחוק, ההוראה של שר הבטחון לאלוף או המסקנה היא:

ידין:

איש לסגת אל ציר הרוחב ולבנות שם את ההתגוננות. יש לעשוב את כל הפעולות
להתחברות עם המעוזים וכו' לתת הוראות למעוזים בלילה לאנשים להסתנן בלילה
אחורה. זה הפרוש של מה שכחוב כאן?

כן.

ש.חמרי:

כסעיף השני זה: לפנות את המעוזים תוך פרישה בלילה,
כאשר את הפצועים והציור יש להשאיר. בכל מקרה יש

לסקוב:

לדבר עם מפקד המעוז ולהשאיר להחלטתו אף אם להמשיך בלחימה או לפרוץ החוצה בכוח
עצמו. זה מופיע בטקסט של ענף הסטוריה. זה ב-7 לחדש בזהריס. זה 12.02.

א 707

710J

לסקוב:

שאלה שניה היא בקשר להכניית שלפי מה שרשום אצלי

זה בחפ"ק הפיקוד החגבשה ב-02,45 של ה-8 לחודש.

היה לכם יחסי כחות של 1 ל-2 מבחינת סנקים מה שהיה מול המחנה השלישי ומה שהיה
ול המחנה השני. זה היחס. בארטיילריה החשבון היה ברור. לא נמחם פקודת הורדה מכצעית
אז הורידו מה שהיה נוח להוריד, אז לא היתה ארטיילריה. עמדתם או לתקוף את המחנה
השני קדם או את המחנה השלישי קדם. אהאאהאאהאאהא אז כבר בהחלטה שאובדה אחת
עולה על מחנה, זה כבר גם כן לא הכי עקרון של ריכוז כי זה 1 ל-2 וכחנאים
שאתה נכנס לראש גשר ואין לך שטח לתמרן מאחור כי אתה צריך לצלות. איפה לצלות?
כדאי לצלות דוקא במקום אחר לא מול ההתנגדות אהאאה הגדולה ביותר דוקא. אז
מחליטים ככל זאת לתקוף עם אובדה אחת כשאובדה שניה ממחינה ואובדה שלישית הרכה
לא יכולה לעשות. עכשו, האובדה הזאת שתוקפת, חוקפת כפעם הראשונה עם 44 סנקים מכל
האובדה ובפעם השניה עם שני גדודים, כשגדוד אחד נכנס ושום דבר לא יוצא ממנו -
113. מכל האובדה? השארתם את החכנית ש-500 ירר למטה ויתחבר או ל"מספרד" או
ל"מפרקת". איפה ריכוז המאסך פה? וזה נוסף למשימות שהוספתם כל הזמן כשנחתם
לאובדה הזאת את המשימות שלה?

ש.חמרי:

החכנית של הפיקוד היתה שהאובדה חרד כלה מהצפון
לדרום.

לסקוב:

אובדה נוהגת להעביר לפיקוד חכנית המהלכים שלה,
לפחות?

ש.חמרי:

אני חושב, ששם לא היה זמן בכלל לעשות את כל האקטים

האלה. אני בשלב מסוים הערתי את חשופת-לב האלוף,
כצירים

שבמקום שהאובדה חרד מצפון לדרום, היא מפצלת את הכחות ויורדת/מסזרה למערב.

אני חושב שזה כבר היה מאוחר כשהסתברה לי האינפורמציה הזאת מבחינת הערכות

הכחות שלנו.

711ט

אג

לסקוב:

כשהיה דיון עם הרמטכ"ל ועם ספקר 162, אני מבין
ש- 143 לא השתתף בדיון. איך הוא הציג את התכנית שלו?

ש. חמרי:

אינני זוכר אם הוא הציג תכנית. אני חושב, שנאמר לו,
שהוא תוקף מצפון לדרום. הוא לא פרט תכנית, עד כמה שאני זוכר, אלא אמרו לו שהוא
תוק מצפון לדרום. אני חושב, שהאלוף חשב שהוא יורד מצפון לדרום. אני, לקראת בקר,
לאור מיקום החטיבות, אתרחי שבמצפון לדרום הוא לא יורד, אלא הוא יורד
ממזרח למערב, ואני גם על כך הסבחי את חשומת-לבו של האלוף לפנין הזה. זה המצב
שהיה בבקר.

לסקוב:

לא בדקתם את התכנית של הביצוע של האוגדה ואח"כ
החברר לך שבמקום שהסגוע נוצר בין האוגדה על כל העסק

ככת אחת, זה הולך עם 40 סנקים של גבי צפיר ואחר-כך עם ה-20 סנקים של 44±
113, כאשר אחר-כך ה-20 סנקים של 142 נתקעים שם לאחר שנדפקו להם כמה סנקים,
והגדוד 500 של שמשי, עומד מאחור. האם היו לכם סידורי שליטה כאשר אתם רואים
את התמונה הזו, להכנס ולהורות על שינויים?

ש. חמרי:

ברדיו בהחלט.

לסקוב:

עיתים - זה זאת?

ש. חמרי:

העובדות מורות בעד עצמן שלא. כבר אפרתי קודם
כי היתה מחשבה שהעסק הולך טוב, שברן מצליח לנקות
את השטח והוא דופק את המצרים ומתקדם יפה. זו היתה התמונה כפי שהצטיירה אצל
אלוף הפיקוד.

לסקוב:

מהדיווחים של ברן?

ש. חמרי:

אינני יודע אם רק מהדיווחים של ברן. אני מניח
שחלק זה מהדיווחים של ברן.

יריין:

השאלה של רב-אלוף לסקוב היתה מה אמצעי השליטה.
אתה אומר רדיו. רדיו של מי - של מפקד האוגדה אל

אלוף הפיקוד? או מהאזנה שלנו לכוחותינו בכלל שלא מחייבות?

ש. חמרי:

מבחינת אמצעי השליטה היתה רשת מבצעים פיקודית
שכל האוגדות היו ששח הזו.

יריין:

אתה מתכוון שהאזינו להם?

ש. חמרי:

בהחלט.

רק האזינו להם?

ידין:

לא, אפשר היה לדבר, זו היתה רשת מבצעית של הפיקוד.

ש. תמרי:

היתה רשת שניה של הפיקוד לאוגדות, לדבר בין האלוף

ל ספקדי האוגדות. היו שתי רשתות כאלה. היתה האזנה קבועת על כל חשמה של

האוגדות, והיתה האזנה קבועת על החשמה של החטיבות האוגדות בזירות עצמן.

כאשר הם יושב קצין זירה והוא רשם מה הדיווחים שהוא שמע.

לא שדיווחו ליו?

ידין:

בהחלט כן. אני אומר דיווחים ששופע קצין הזירה.

ש. תמרי:

אלה הם דיווחים שבדרך כלל היו לנו מכתח לפנות

לאוגדה ולסאול מה קורה. כי טרך כלל לא כל מה שרואה מח"ט או סג"ד זו הראיה

הכוללת של יפקד האוגדה. אלה היו דיווחים שהוא שמע.

אני רוצה להבין את זאת. זה עושה רושם גדול. אני

ידין:

מניח שמבחינה טכנית היה בזה מאמץ טכני גדול.

אבל מה מדובר על אמצעי שליטה מבצעים. אני רוצה להבין איך זה היה. תפגע

הטבעי והנורמלי זה שמישהו במפקדת האוגדה - מפקד האוגדה היה עסוק, הרמ"ט עסוק,

אבל יש קצין מבצעים או קצין אג"ם (יש סטאף עצום) שהוא מדווח לכיבוד או אל

הרמ"ט או אל קצין אג"ם, הוא מדווח - התחלנו בהתקפת 217 הולכת לחלץ את המעוזים.

460 מתקדמת דרוסה ומערכת. אנו עכשיו מה ועכשיו מה. האם דיווח מסוג זה היה?

אתה אומר שכל הזמן חלבת. מה חלבת, את תענינים של מי?

האלוף ישב על הרמת הזו כל הזמן. ודיבר עם האוגדות

ש. תמרי:

וקיבל את האינפורמציה. הוא או סגנו, אורי בן-אריס.

ואנו, מבחינת אג"ם, היינו מקבלים את הדיווחים בעיקר מהמפקדות העיקריות,

שהן היו בחסונה ביותר מלאהעל טיקום היחידות ומצב היחידות וטח. לא כל הזמן

היינו מקבלים את זאת, וגם לא כל הזמן המפקדות העיקריות ידעו את זאת.

מי שידע זה החפ"קים. לא המיד היה קטר טלפוני אתם אלא קשר רדיו, איתה קטורה בהאזנה לשיחות בין ~~מנהל~~ למפקדים.

ידין: יכול להיות שהושפעתם מאזנה לדבריו של קצין קישור?

לדוגמה, יכול לשבת קצין קישור שמאזין באותו הזמן

לאיזשהו דיווח של אחד הגדודים של 460 והוא מדווח - הצלחנו והתקדם ללא התנגדות. הוא בא ומודיע לכם ש-460 מתקדם?

ט. חמרי: אינני חושב. אני מאוד סיננתי את דיווחים

מהאוגדות וכל דיווח כזה שהתקדם שהייתי שומע שמישהו

שמע, הייתי בודק אם קצין אג"ם או עם הרמט"ט של האוגדה - עם מי שיכולתי באותו רגע.

ידין: על סמך מה, אם כן, התרשם אלוף הכיקוד שהמצב טוב

והוא לא ידע שכמעט שני גדודים של 460 באותו זמן

כבר הלכו?

ט. חמרי: אינני יודע.

ידין: איך אתה התרשמת?

ט. חמרי: אני התרשמתי שהמצב הוא לא טוב.

ידין: ואמרת את זאת?

ט. חמרי: אמרתי את זאת לאלוף הכיקוד ג'לי לא נראת להוציא

את אריק החוצה; שלא נראה לי שיש הצלחה כל כך גדולה

בזירה, והוא לא קיבל את דעתי.

לסקוב: קציני קישור שיהוו לך עיניים ואזניים שיהיו בכל

מקום וידווחו לך ברשת מיוחדת כדיוק מה קורה, אנשים

שאתה סומך עליהם ובשטח בהם - היו לך?

ש. חמרי: בשלב מסויים באוגדה 143 היה לי, אבל יותר מאוחר.

ידין: אני רוצה להזכיר לך שהיינו ב-15:11 מבחינת היומן.

שבו ^{ברן} מודיע/לאלוף (בפעם הראשונה אני רואה כיומן

לא התרשמיות אלא) ברן מודיע שיש לו התנגשות קשה. (אינני יודע מה זה התנגשות קשה, עם מי התנגשות קשה).

היו"ר אגרנט: זה לפני הצהריים?

ידין: כן. אפוא-מפני-אחר-כך כתוב שהאלוף נותן פקודה

82 להמשיך הלאה. (למרות ההתנגשות הקשה). אם גבי

מסרב לצרף אליו, יש למנות את הסגן שלו למפקד. מסביר לי איך אתה מפרש

את זאת? ב-15:11 יכול להיות שנחקה כבר שם?

ש. חמרי: כן. אני מסביר את זה כך - שהאלוף אומר לברן

או לנחקה שימשיך לחקוף. ואם גבי יסרב לתקף -

עד כמה שאני זוכר, גבי היה צריך לחקוף מאחור - אז להחליף את גבי. זה מה שאני מעריך.

ידין: ומה קרה אחרי כן? אינך יודע? ואם כתוב אחר-כך

באותה השיחה מ אינני יודע מה זה שייך לאלוף ולברן?

להכין את 35 ולהעביר אותם למיהלה. מה זה שייך לברן?

ש. חמרי: זה לא שייך. הבחור שיושב בתפ"ל רושם כל סיי.אופרים.

אבל זה לא כנראה לברן. אני כנראה דיברתי עם מישהו

להכין את 35.

ב-8 לחודש. 35 ישב בראס-סודר / זה עוזי יאירי.

ידין:

ש. חמרי: כן.

708
א.ד.

7115

יריין:

אני מבין שזה בקשר לחכניה הכללית. שאריק יורד
דרומה ורצו לצרף את 35 לאת"ק. אבל זה לא שייך לנושא
הזה. כלומר, בהתאם לקו הכללי לא רק שאריק צריך לעבור למיחלה ולג'ידי, אלא
להעביר אליו את 35 מראס-סודר כדי לעבות את הכוח שלו.
אנו נמצאים עכשיו בצהריים. נחקה בסצב קשה.
האלוף ודאי שואל אותו מה עם 460, אז הוא אומר ש-460 מסרב לתקוף. אז הוא
אומר לו לפנות את הסגן.

ש. תמרי:

אני מציע לבדוק את זה.

להוריד את אריק דרומה ולצרף את 35.
כן. אני מבין. אבל בינתיים מסתיימים ההכנות / למרות

יריין:

שפה המצב קשה. עכשיו זו כבר לא החרשמות. אתה
יתר על כן, אני רואה שב-11:35 באותו זמן שאמרת למישהו בעניין יאירי, האלוף
מדווח לאלברט ואומר לו - אריק יורד. הוא יקח את המשימה הכי דרומית (כלומר
סואץ). מכניס אויר על הריכוז מזרחה לניסן. ניסן זה סואץ?

ש. תמרי:

ניסן זה הכפר של סואץ.

יריין:

תוך י-לוש-ארבע שעות. כלומר, הוא מדווח לאלברט
ואומר - הכל מתקדם, מכחינת הדרום, הכל נמשך. אריק
יורד. בעוד ארבע שעות אני אנהיח אויר על הכפר. יעשו הכנות להעביר את 35 למיחלה,
מתוך הנחה שתוך שלוש-ארבע שעות הוא יספיק להגיע לשם והכל יהיה בסדר.
וידוע באותו זמן שמצב קשה אצל ט"ן. אולי לא ידוע בדיוק עד כמה. והוא חושב
שגבי, הוא או סגנו יפתרו את הבעיה. זה המצב?

ש. תמרי:

כן.

יריין:

עכשיו אנו בשעה 11:40. שי לגדעון (קצין אג"ם
של אלברט) - אתה מסכים לו את המצב בחזית. אתה
אומר לו - אריק יורד דרומה. קלמן קיבל גזרה צפונית. אריק - דרומה-מזרחית.

אם אני מבין נכון, החקן אחי אחר-כך - היות וכרן מתקדם במהירות יוצאח מן הכלל לצד פירדאן, צריך מישהו שיפקד על הגזרה שכרן מפנה. אז מסילים את זאת על קלמן. כרן מפנה את כל הגזרה הזו ומודיעים לגדעון ב-252 שהגזרה הדרומית-מרכזית (מיתלה-ג'די) זה יהיה בפיקודו של אריק. ואתה ממשיך להודיע לגדעון - מרגע אחת מנהל לחימה בזהירות. שומר עורף, יושב על דרך החת"ם. (כלומר, בלי יוזמות יותר מדי). שאף אחד לא ייכנס. אחרי שאריק ייכנס ויעבור אחכס, אתם מקבלים אתריות על הגזרה כולל דרום מטסה למצמד. לטהר אזור זה, לאייש את תצוזים...". כלומר, אחת אומר לו, כל זמן שאריק פמצא בתנועת אל תוזן אתם מערבה. כשאריק עובר דרכם, שלא יעשו יוזמות יותר מדי מערבה. אבל כשאריק יעבור כבר אחכס, ויקבל את הגזרה שלכם, אז אתם מקבלים אתריות על הגזרה מקנטרה עד מצמצ, עד דיר-סואר.

לא. עד טסה.

ש. חמרי:

ידין:
אם אני מבין נכון - תסכיר לי את זאת - מה עכר בראשכם, על הנייר זה נראה יפה מאוד. איך חשבתם באותו זמן שקורה בשטח: לפי ההערכה שלי שעשיתי כרגע - נקרא לרגע אחד לקלמן אוגדה, לכרן אוגדה, לאריק אוגדה ול-258 אוגדה. באותו רגע שאתה מדווח את זאת לגדעון התמונה היא ששתי אוגדות אובדות בתוך שתי אוגדות. או יותר נכון - כולם בתנועה, פרט ל-252. זאת אומרת, קלמן צריך פתאום להתחיל לזוז מדרום לצפון לחפוס את מקומו של כרן. כרן צריך להמשיך לנוע דרומה. אריק עוזב את המקום שלו וצריך לנוע דרך 252.

זה לא כל כך מסובך.

ש. חמרי:

על הנייר זה לא מסובך. אבל מה מבחינת צירים, חיאום, התקפות ואויר?

ידין:

מכל התנועה הזו היחיד שנע בעצם זה אריק. קלמן יושב בבאלוזה כל הזמן. כרגע שהוא ניתק מכרן, אני מעדכן

ש. חמרי:

אוחו שהוא קיבל את האחריות על הגזרה הצפונית.

7117

הוא ישב שם, יש לו שם כוחות ונטארו לו שם כוחות, זה דבר אחד, דבר שני -
רק אחרי שאריק יכנס ואריק יעבור ויכנס ללחימה, רק אז הם יקבלו את האחריות
הגזרתית עד לגזרה הזו (מצביע על המפה). הוא ישאר על ^קמפגל החת"ם ויגביר את
הגזרה צפונה עד הקו של כביש עכביש, כאשר ברן בשלב הזה מקבל את האחריות על
הגזרה הדרוסיית. ברן הרי נמצא כלחימה. במצב הזה אני צריך להסצא במצב אחד קדימה
מכחינת
מה יהיה גבול הגזרות. זאת אומרת, צריך לחטוב על מה יהיה אחר-כך. לכן 252
ישאר על קו המגע הזה ולא זז עד שאריק ייכנס. זה מצב שיכול להשתנות חוץ שלוש
שעות, ואז קובעים גבולות גזרה חדשים. לגבי קלמן אין מיוג. ברן יורד למטה
ומקבל את האחריות.

אחרי כן כס.

ידין:

הכנתי, ועכשיו אני שואל אותך שאלה: את זה אתה דיווחת
ל-252? (תמרי: כן.) אבל חוץ מדיווחים מי עשה את עבודת

המטה בפיקוד, ככל זאת להזיז דיביזיה שלמה דרוסה בחוץ דיביזיה אחרת, וכך היה
למעשה המצב.

תמרי:

זה לא היה בחוץ.

ידין:

זה בקו מקביל.

תמרי:

למעשה מכחינת קו מקביל הציר היה פנוי.

ידין:

טוב, אני מביין, אני אמנס אח"כ שומע בשיחה שאלברט בכלל
לא ידע בדיוק באיזה ציר צריך לעבור, הא חשב שהוא עובר
ב"פוררת", אינני זוכר בדיוק אם זה היה שם, על כל פנים יש פה איזה שיחה בלתי
סובנת שאלברט פתאם מתברר שאריק יעבור במקביל, הוא חשב שהוא יעבור באיזה ציר
אחר, ואתם אומרים לו שהוא יעבור במקביל.

תמרי:

הוא חשב שאריק יעבור כאן ואנחנו אמרנו לו שהוא יעבור כאן.

ידין:

אני מביין. בכל זאת יש פה חנועה, זה לא בדיוק בחוץ 252,
אז מאחרי 252. איך נעשה התיאום, רק סתם ע"י עך שאומרים
"הוא יעבור פה" או "הוא יעבור שם"? מי צריך לדאוג לקישור, להודיע בדיוק מי זז
ומתי זז, בכל זאת כוח יכול לעלות על כוח, אחד לא יודע מי מימינו ומי משמאלו -
איך נוצר התיאום הזה? כאן אתה דיווחת ל-252 - האם זה מספיק?

תמרי:

ברגע שאני אומר לו שהוא עובר דרכו והוא עובר בציר מקביל,

והוא מקבל את הציר הקביל לשלב הזה של המעבר - והמצב היה

שלמעשה האוגדה 252 היה מן הציר הזה ולמטה, עיקר הכוחות שלו היו בדרך החת"ם,

והציר הזה היה נקי, אפשר היה לנסוע עליו, ולכן זה מה שנאמר ל-252, שהציר הזה

העד: אל"מ שי חמרי

עובר ל-143 וזה ציר התנועה שלהם. ופה באמת יש בעיה, אתה שואל על סגעי וקיסור - זה ■ לא היה.

ידין:

אני שפא חוזר לשאלה של לסקוב. אני מבין שעוד כבוקר או כלילה היה מצב קשה עם המעוזים ובכלל לא ידעו מה בדיוק המצב. אני לא מצדיק את זה, אבל אני יכול להבין שהיתה מהומה ולא נעשתה עבודה מטה. פה מן הכוקר מדובר על חכנית שלקראת הצהריים הכוצא, ש-143 תזוז דרוסה, והיא צריכה לעבור דרך האוגדה הזאת. בכל זאת, לפי דעתי, יש כבר יותר זמן להוציא פקודה מסודרת עם תאומים לאג"ס ולאג"א ולקציני תחבורה, לתאום עם מטרה צבאית - איך תארתם לעצמכם שזה יתבצע? זה יתבצע בעצמו? בכל זאת כאן יש כבר פיקוד על שלוש אוגדות, זה בין-אוגדתי.

חמרי:

ראשית, את החכנית הזאת שמע כל המטה, ישב כל המטה ושמע, וכל אחד בתחום שלו היה צריך לעשות את העבודה.

ידין:

צריך לקבוע לוח זמנים מסויים.

חמרי:

לא קבעו לוח זמנים, כי אמרו שהוא ינוע רק אם תהיה הצלחה,

והוא ינוע לפי פקודה. לא היתה שום קביעה של לוח זמנים

פקודה
מתי אריק ינוע, והוא התחיל לנוע רק על פי אשחאא שהוא קיבל. לא היתה פה שום

הנחיה לפי לוח זמנים, לא היתה פה שום הגדרה נוספת, היה רק זה.

ידין:

ב-10.45 האלוף מודיע לאלטשולר "תזוז", מי באותו זמן דאג

לחשב כמה זמן יקח לארוז להגיע עד ציר זה, כמה יקח לו להגיע

עד לציר זה, להודיע ל-252 "תשמעו, לכאן הם יגיעו בערך בשעה זו וזו, תשלחו

קציני קיסור, תתאמו", איך זה היה צריך להסתדר - כאן התזמורת מנצחת על עצמה?

איך חשבתם זה יתבצע?

חמרי:

לא עשו את זה.

הער: אל"ם שי תמרי

ידין: זה לא היה מתפקידך לעשות את זה?

תמרי: זה היה מתפקידי, אבל תפקידי היה בהרכב החומסים, ועשיית

את כל מה שיכולתי לעשות.

ידין: לא, אני לא מאשים, אני רק שואל מכחינת ניהול עבודה מטה.

תמרי: לא היתה שום עבודה מטה בעניין, היה ניהול קרב כל הזמן, לא

היתה שום עבודה מטה בשלב הזה.

לנדוי: העובדה היא שאריק הגיע למקום.

ידין: לא זאת השאלה שלי.

תמרי: אני הבנתי את השאלה.

ידין: אני בכל זאת רוצה להבין - היה האלוף, היה בן-ארי, עוזר

לאלוף (תמרי: סגן האלוף), היה ששון והיה הרמ"ט, איפה

הוא ישב באותו זמן?

תמרי: באותו זמן הוא ישב בחמ"ל.

ידין: גם כן בחמ"ל, זאת אומרת - היה האלוף, היה בן-ארי, היה

ששון, היית אתה - ארכעה בצינור פחות או יותר כרוך. כולם

יושבים על יד השולחן ומדברים והקהל מקשיב? או שמישהו הולך ועושה עבודה במקביל,

לחאום, עבודה מטה כלשהי.

תמרי: עבודה מטה לא היתה.

לנדוי: למה?

תמרי: היו רק פקודות מרגע לרגע, בדיוק כמו אותו מצב ששואלים

"איך זה יכול להיות שהכל ילך כל כך מהר?" - הדרך היחידה שבה יכול הדבר להתבצע כל כך מהר זה שתגיד למישהו "הזוז" וזהו.

ידין: אבל כאן מדובר על 4 שעות, לא 4 רגעים.

תמרי: זה אמנם 4 שעות, אבל אני כרגע איני זוכר את כל הניואנסים שהיו אותו זמן בחמ"ל, אבל מהומה הייתה ופקודות רצו מימין ומשמאל לכל הכיוונים, וזה מה שנעשה.

ידין: ב-12.10 האלוף קצת מאכז את עצביו והוא צועק, בטלקס כנראה, לבדעון "לא ייתכן שלא תהיה ליד הטלפון, שאריק יגש מיד". ואני מבין שיש קשיים למצוא את הקשר. אבל מיד אחרי זה האלוף מדבר עם שרון, מפקד האוגדה נמצא ב"צאלון" והאלוף אומר לו: "עוברים את צומת "צאלון" יורדים דרומה לציר הג'ידי וימינה", ימינה זה מערבה?

תמרי: ימינה זה מערבה. אמרתי לכם כהתחלה שהיו שתי אפשרויות, או ללכת דרך ציר "פוררת", זה מול ציר הג'ידי, המסך של ציר הג'ידי, או לרדת בחלק דרומי יותר. ואריק אמר לאלוף שהוא עכשיו ב"צאלון"....

ידין: הוא עצמו ב"צאלון".

תמרי: הוא עצמו ב"צאלון", הוא חזר באותו זמן סקו הסגע, "צאלון" זה ססה.

ידין: והוא אומר שארז - או לא ארז - כבר זז לצד הג'ידי וימינה. (תמרי: כן.) באותו רגע אני רואה כתוב: "האלוף לאריק

(זאת אומרת, חשובה אליו, האלוף אומר לאריק, וזאת הפעם הראשונה שאני רואה כאן אינפורמציה קצה מודיעינית) ממזרח ל"מסרק" יש ריכוז סנקים גדול! כלומר, אם אנחנו חושבים, או אהה חושב או אני חושב, שאפשר לעבור את סואץ בקלות - הדבר אינו

פשוט, מסדרת לסואץ יש ריכוז סנקים גדול. עכשיו * תעזור לי לפענח מה כתוב פה
"הגיעו קולחה"....

תמרי: "הגיעו כולך".

ידין: כולך ב"כ"? (תמרי: כן.) "הגיע כולך לאזור..". איזה

אזור?

תמרי: לאזור הזה.

ידין: "תפוס את הגשר "ניסן", ולהסמיד את השריון בו זמנית. אני

לא סבין את זה. הוא אומר לו מצד אחד "יש ריכוז סנקים גדול",

והוא אומר לו "הגיע כולך לאזור", כלומר, אל תשלח גדודים, אלא כל האוגדה תגיע

לאזור, תתפוס את הגשר ~~אחראים~~ ותסמיד את האזור בו זמנית. "המשימה היא לכבוש את

העיר ולייצב קו חדש, ושם לשבת מעבר לעיר". כלומר, בשלב זה, כשעה 12.15 הוא

רק מאשר לו את החכנית שקיבלנו מקודם - שהמשימה של האוגדה היא לכבוש את סואץ

ולעבור לצד השני. הוא מזהיר אותו אמנם שיש שם ריכוז סנקים גדול, אבל "תסמיד

אותו בו זמנית", זה נכון לפרש את זה כך?

אחא"צ תמרי: כן. אני רק רוצה להעיר פה, אלה ששיכתבו את היומן לא

שינוי אותיות, אפילו אם היו טעויות בזמן הרישום.

נבנצל: אתה אומר שהוא מזהיר אותו, ייתכן שהוא מציג לו זאת כאתגר.

ידין: לי לא זה לא משנה כרגע, רציחי רק להכין את הכתוב.

לסקוב: באותה שיחה אריק פונה לגונן ואומר לו "אם אתה חושב שב"ניסן"

יש גשר - אתה טועה".

ידין: זה לא מופיע כיומן, זה יש בהקלטות. מה הוא עוד אומר?

לסקוב: "יש עוד גשרים בסביבה" (ידין: אם לא שם), הגשר של
אז ה"ניסן" יצא מכלל שימוש.

לנדוי: "ניסן" זה צפונה מ"מסרק"?

תמרי: "ניסן" זה מה שנקרא הכפר א-שאט, זה נמצא בדיוק ממול לעיר
סואץ. הוא נמצא בערך 3 ק"מ מצפון לתחילת המפרץ, זה למעשה
עוד כנתיב התעלה. מהמקום הזה היה גשר מעבר בין הכפר לבין העיר סואץ.

ידין: הייתי רוצה שהסביר לי עוד משהו בעמ' 7.

"האלוף לברן - 12.45 - יש אישור לחציה, תחפוס מאחז בגדה
המערכית ותגיע ל"מצמד". מי זה מודיע? זה האלוף אמת? מודיע לברן? (אמת)
(תמרי: כן.) מה פחאס? אני מבין שבשלב זה הם כבר היו "דפוקים" כהוגן, אז
מה פחאס הוא נוחן לך אישור לעבור - או כך נדמה לי?

תמרי: אישור לעבור לצד שני.

ידין: מי ביקש את האישור הזה? מי דיבר אז על חציה, יש הרע
התקפות נגד אז? אז מה זאת אומרת? אתה זוכר מה היה אז?

לסקוב: הוא מיד יתן את זה לחטיבה 500. היא נעה כל הזמן בכיוון
ל"מצמד" למטה עם אופציה ל"פורקן".

תמרי: אנחנו לא הגדרנו איזה חטיבה, אבל לפי הפקודה פה יש
אישור לחציה. אני לא יכול פה לדבר בשם אלוף הפיקוד ולומר
בדיוק מה הוא חשב כאשר נתן את הפקודות האלה.

ידין: השאלה האחרונה שיש לי אליך נוגעת בעצם לשינוי, מאמ

מאמ לאותה נקודת מפנה, כאשר מתחילים לתח הוראות לאריק

"תפסיק ללכת דרוסה, חוזר צפונה". האם אני צודק שזה בעמ' 8 בשעה 14.15 "כן-ארי

~~709~~

במ

7124

העד. אל"ם שי תמרי

לאוגדה 143 - יש לעצור את כולם במקום באזור "צאלון". זוהי הפקודה המכרעת הזאת?

כן.

תמרי:

ואז בשעה 2.15 מסתבר פתאם שהמצב אצל ברן לא טוב, ואז

ירי:

בן-ארי נותן פקודה לאוגדה (בשם האלוף, אני מניח), לאריק

"יש לעצור את כולם במקום באזור "צאלון", למרות שחלק מהם נמצא כבר בג'ידי אולי,

נכון?

היה חלק בג'ידי, וששון נשלח עם הליקופטר לחפוס את אריק

תמרי:

ולתזכיר אותו ל"צאלון".

אח"כ רשמה חכ

.91. ~~700~~לפני כן רשם ב.צ.מ.
רשמה חכ

712

הער - אל"מ ש.חמרי

ידין: ב-14.17 מדבר האלוף עם האוגדה. אני אקריא לך האלוף

לאוגדה : "היכן נעצרו? פולס עוצרים". אני מכין

שאלה שיחות, ופה הוא רושט את הכלל: "אעפה עומדים? כח בצאלון...".

אל"מ ש.חמרי: "כח בצאלון", אני חושב שזה חלק מחטיבה 16 שאמרתי קודם

כי יצאו הרבה יותר מאוחר. כח של אריק, של חטיבה 16.

ידין: "שני כוחות לפנים על הציר, אין דווח מדויק לגבי היתר,

כנראה נמצאים לפנים עם אריק". לפנים, זה יכול להיות

בג'ידי? "יכול להיות שיקבלו משימה לכבוש את מיסורי ועמיר". אחת זה האוגדה

סודיעה לכס. "הדבר ברור יש מחבה כח אויב באזור וגם באזור לקקן. יש להעביר

זאת לאריק והיכן הכוחות". בקצור, תן לי לשחזר ותקן אותי: ב-2.15, כאשר הוחלט

לעצור את אריק, ואריק בדהירה דרוסה, בין צאלון לג'ידי פחות או יותר, נוחניק

הוראה לעצור את כולם בצאלון. אך כאן האלוף נכנס, ולא רק בן ארי, והוא רוצה

לדעת בדיוק מה קורה. הוא שואל היכן נעצרו, והוא מקבל דווח שחלק מהכח נמצא

בצאלון, אך שני-שליש מהכח, כנראה ארז ועוד כמה גדודים, נמצאים מצאלון דרוסה..."

אל"מ חמרי: חטיבה 14 וחטיבה 421.

ידין: ויכול להיות שהם הולכים אפילו לתקוף אןמיסורי באותו זמן

כי שם יש כוחות אויב.

אל"מ חמרי: אולי אקריא זאת בצורה יותר מפורטת. הוא שואל: היכן

נעצרו? ועונים לו: כולם עוצרים. הוא שואל, איפה עומדים?

אומרים לו שכה בצאלון ושני כוחות לפנים על הציר. אין דווח מדויק לגבי היתר, כנראה

נמצאים לפנים עם אריק. עכשיו כאן האלוף אומר: יכול להיות שיקבלו משימה לכבוש

הער - אל"ם ש.חמרי

את מיסורי...

זאת אומרת אחורה - צפונה.

ידין:

אחורה, כי הוא צריך לחזור צפונה. זו התחלת הפקודה.

אל"ם חמרי:

מי אומר "הדבר ברור"?

ידין:

יכול להיות שקיבלו הוראה לכבוש את מיסורי ועמיד. אומר
לו מי שמדבר איתו באוגדה: "הדבר ברור, יש הרבה כח אויב

אל"ם חמרי:

באזור וגם באזור לקקן".

ואז שלחו את ששון לאתר אותם, ומאותו רגע הם התחילו לחזור

ידין:

עם הכוח צפונה. זהו המצב. זאת אומרת כמילים אחרות, אם

אני רוצה לסכם למען הכנתי: אריק בבוקר יושב - בקושי יושב - ואחר-כך מקבל
פקודה לזוז דרומה. הוא זז דרומה, מגיע לצאלון, לג' ידי בחלק מהכוחות, ואז
ב-2.15 הוא מקבל פקודה לחזור למיסורי. עד שהוא מגיע למיסורי - זה בוודאי
כבר לפנות-ערב - האם יהיה נכון לומר כי אריק באותו יום בעצם לא נלחם שום
מלחמה של ממש?

זה נכון, הוא היה כל הזמן בתנועה.

אל"ם חמרי:

הוא היה כל הזמן בתנועה.

ידין:

היתה לו מלחמה בבוקר, ובלילה הוא פינה ~~הוא~~

אל"ם חמרי:

היתה לו מלחמה עם המעוזים בבוקר.

ידין:

712: .93.
ת.כ.

ועדת החקירה - 28.7.74
ישיבה קכ"ז - אחה"פ

הער - אל"ם ט.חמרי

אל"ם חמרי: מלחמה פמש, הייתה לו קשה בבוקר, היה קרב של חטיבה 601 באזור חסדיה.

ידין: אני מבין. אני מתכוון מבחינת החכנון האיסטרטגי.

אל"ם חמרי: במסגרת המלחמה הפקודית, הוא לא נלחם באותו יום.

ידין: אם אני שואל אותך לפי הבנתך, בהתאם ליומן שקראנו, האם יהיה זה נכון שהאומצות הזו של אריק, שהייתה בתנועה מדרום לצפון, ואחר-כך מצפון לדרום, - זה היה בהתאם להוראות הפקוד?

אל"ם חמרי: כסח.

לנדרי: אני רוצה להבין אם הפקודה שנראית לי מכרעת. איך נוצרה אצל האלוף אי-ההבנה הזו, שהולך לברן? יכול להיות שזה היה דרוח של ברן שאינך יודע עליו, או האם אתה יודע משהו על דרוח ברן שממנו אפשר היה להסיק מסקנה כזו?

(אל"ם חמרי מעיין בחומר)

לסקוב: ב-9.30 ב-8 לחודש אומר ברן לגונן: "חשוב שנצליח לטאטא את הכל. ברן מבקש מטוסים. הוא מבקש את המטוסים מערבה לאי אל-כלח? ב-10.11 גונן: "אשור להקים ראש גשר בחזיון, באשור ראש המטה הכללי". 10.21: גרן מבקש את הגדוד של 421. ברן פונה אל אריק ולא מצליח להשיב את אריק. 10.21 גונן לברן: "להתכוון להקים מאחזים ממערב". ברן מבקש סיוע אויר. 10.30 ששון לאריק: "שיעבירו את הגדוד". אריק מודיע: "אני לא יודע איפה נמצא הגדוד".

העד - אל"מ ש.תמרי

השאלה שלי היחה ברורה; האם בא משהו מברן שיכול לנדוי:

היה לעורר משהו אופטימי?

אני רואה בהקלטות, בשעה 9.55 שיחה בין גונן לברן, כאשר ידין:

כסוף אומר גונן לברן: "אם כך, שני דברים חשובים,

לתפוס מאחזים קטנים, אחד או שניים בצד השני, מהר מאד, לרדת דרומה, לעבור

כמצמד ולהתייצב עם ציר הבית". סוף. פה הוכנס בחצלו שלנו 9.32 חזיון-

פורקן דווח באג"מ-מבצעים: "שני פוחות סיור קטנים של אוגדה 192 חצו את התעלה

באזור פורקן וחזיון! המקור: צוות האזנה כמצפ"ע.

זה מה שאמרתי מקודם לגבי האזנות, שאין עליהן פקוח. אל"מ תמרי:

מישהו שמע, וגם מסר את האנפורמציה הזו במסכ"ל. הפקוד

לא דווח אף פעם שמישהו מכוחותיו של ברן או מאוגדה 192, נמצא מהצד השני

של התעלה.

כלומר, ההאזנה היחה של הפקוד העליון כמצפ"ע, והם ידין:

קבעו ששני כוחות סיור קטנים של אוגדה 192 חצו את

התעלה באזור פורקן.

כ"פ. אל"מ תמרי:10.55 - גונן לברן: "יש גרוד של סי-62 על-יד קנטרה, לשקוב:

שלא נפגשת איתו."

זה בא מהמסכ"ל, כי היה שם גרוד שהוא לא נפגש איתו, ידין:

אז השאירו את קלמן לטפל בו.

הער - אל"ם ש.חמרי

לסקוב: 10.15: "יש לברן קשיים". 10.45 ברן לגונן: "מקש סיוע אויר".

לנדוי: אחה קודם הבעת השערה, שברן אמר בשולי הכוח המצרי - כך החכסאת - ולכן לא בא במגע עם המצרים. יכול להיות שזה מה שגרם לרושם אצל ברן? האם זה יכול להיות? אני רוצה להזכיר לך עוד פרט: שמענו מגבי עמיר, מח"ט 460, שהוא ירד מצפון לדרום במרחק ניכר, ולא נתקל בשום כח מצרי, ולכן נוצר אצלו רושם טוב.

אל"ם חמרי: יכול להיות.

אמרתי מההתחלה, שמאחר ואני מעריך שחלק גדול של הכוחות לא התקרב באופן מסשי לתעלה, והיה במרחק די מסשי מן התעלה, הוא יצר מגע רק בטווח הותחים עם מי שראה, בטווחים של 3 ק"מ, הוא המשיך לנסוע הלאה.

לנדוי: אבל זה אינו אוסר שום דבר. כל זמן שלא באה במגע עם האויב, סימן רק שלא מצאת את האויב, אך זה אינו אוסר דבר על הצלחה או אי הצלחה.

אל"ם חמרי: אני לא יודע מה אני יכול להוסיף על המצב הזה, כי זה לא....

לסקוב: אולי אוכל לתת לך איזה כוון של מחשבה: יתכן שראשי הגשר היו בסך-הכל שניים, וכשטחים שביניהם לא היה אף חייל מצרי.

אל"ם חמרי: יכול להיות.

713.96.
ת.ע.

ועדת החקירה-28.7.74
ישיבה קכ"ז - אחה"צ

הער - אל"ם ש.חמרי

היו"ר אגרנט: יש לי שאלה אחת אליך. האם אתה יודע על הפרשה הזו שבה המח"ט של 480, גבי עמיר, ביקש גדוד אחד ממח"ט 421, ארז, והוא אמר לו שלא קיבל אישור לכך. האם האלוף אדן התערב בכך?

אל"ם חמרי: אני בפרשה הזו לא בקי באופן מלא. יש הרבה בקיאים שם ני בפרשה זו. גם אלוף גונן, גם אריק וגם כרן, הם הרבה יותר בקיאים ממני בענין זה של/הגדוד.
דיון על

ידין: אתה לא היית נוכח שם?

אל"ם חמרי: לא, אני לא הייתי נוכח ולא הייתי מעורב בענין זה.

היו"ר אגרנט: שאלה נוספת: מה בדיוק היחה הפקודה בקשר למעוזים, בליל ה-7 לאוקטובר?

אל"ם חמרי: הפקודה היחה לפנות את המעוזים. היחה פקודה לפנות את המעוזים, והפקודה ירדה לכוחות.

היו"ר אגרנט: איך לפנות את המעוזים?

אל"ם חמרי: מי שיכול לצאח שייצא, מי שאפשר לחבור - לחבור. עובדה היא שיצאו מאורקל, אם כי לא הגיעו.

היו"ר אגרנט: האם הפקודה היחה למעוזים, שהם עצמם יפנו?

אל"ם חמרי: הפקודה היחה לאוגדות, שהמעוזים היו בגזרה אחריותם.

הער - אל"ם ש.חמרי

היו"ר אברנט: שהם יעזרו לפנות את המעוזים? שהם יפעלו כדי לפנות את המעוזים?

אל"ם ש.חמרי: או כהרך של הסתחרות...

יצא עצמאית הכח מאורקל. הוא נתקל בדרך, וכמעט כולם נהרגו. יצא עצמאית הכח ממילנו, ומי שהיה בחיים יצא משם. הם עברו דרך קנטרה ונפגשו עם הכח של נחקה שירד בבוקר להחקפת הנגד. יצא הכח מפורקן. מחזיון לא הצליח לצאת. מפורקן יצא הכח בלילה שבין ה-7 ל-8 לחודש. הכח מחזיון לא הצליח לצאת עד כמה שאני זוכר. מלטוף הם ניסו לצאת. מבוצר פינינו לבד, שם הכח לא היה חתת סגע באופן ממשי. מסצמד לא הצליחו לפנות והם נשארו שם. מלטוף היחה להם הוראה לצאת, הם יצאו וסנקיס כאו מולם, ושם לא נוצר סגע. תפסו אותם בשבי מאחורי סוללת הרכבת. הם לא ראו, והסנקיס חזרו בחזרה. מפגש מס לא נוצר. מיחר המעוזים הדרומיים לא הצליחו לפנות.

לנדוי: מה היה הסיוע האווירי ב-7 וב-8 לחודש?

אל"ם חמרי: אני לא יכול לומר כרגע את מספר הגיחות, כי אין

לי את הנתונים על -כך, אבל הסיוע בעיקרו היה סיוע בשיטת קלע. זאת אומרת זה סיוע מתוכנן מראש, שבו נותנים את הנ"צ עכשיו, ורק בעוד שעחיים או שלוש שעות בא מסוס לחקוף לפי נ"צ מדויק. כאשר הוא לא בא ומזהה את המטרה, אלא יורה לפי נתונים מחושבים מראש בשיטת קלע. אני לא זוכר כרגע את עוצמת הסיוע ואת כמות הגיחות, גם אין לי כאן את הנתונים האלה.

לנדוי: האם ידעתם מחיל האויר בדיוק היכן הגשרים של המצרים,

הגשרים שאינם דמי?

~~7101~~

713⁷ .98.100
ת.כ

ועדה החקירה - 28.7.74
ישיבה קכ"ז - אחה"צ

הער - אל"ם ש.תמרי

אל"ם תמרי:
אני לא יודע. בענין הגשרים אני קצת ספקן. מה שהיה ידוע
על הגשרים, היה מידיעות מודיעיניות, שכאילו נמצאים
באזור ניסן או באזור מפצח, מדרום למפצח. גשר באזור חזיון, גשר באזור
מצמד. היו גם נ"צים של אזור הגשרים. אני לא יכול לומר לך אם קבלתי את זה
מחיל האוויר או מהמודיעין.

(אחרי כן רשמה א.א.)

713 ;

לנדוי

לא היית בקשר עם חיל האויר?

ש. תמרי

הייתי בקשר עם ויל אויר, קשר צמוד והדוק יוצא מן הכלל
עם חיל אויר שישב אצלנו בחפ"ק.

לנדוי

הוא לא יכול היה לקבל את האינפורמציה המדוייקת בענין זה?
מסנו לא קיבלתי. אולי פרט למקום אחד שאמרו שבו יש גשר,
וגם חקרו אותו. אבל אני לא יכול כרגע להגיד לך אם זה

היה ב-8 או ב-9 לחודש.

לנדוי:

אבל בשעתו ידעת שהתל+אל+א+ת איפה הגשרים המצויים?

ש. תמרי

א+ת+ל כן. אבל אני אוטר שוב, אני לא יכול לדעת אם

הסקור היה חיל אויר, או רק סודיעין, או סודיעין חיל אויר,

כי הסודיעין הגיע בסוכן.

לסקוב,

שאלה אחת על ארגון ועבודת מטה וחלוקת העומס. מה התורה
שמלמדים בצה"ל - האם אלוף הפיקוד צריך להיות בבקרת

סיקרוסון כל הזמן, או מישהו מאג"ם עושה את הקישור, ורק במקרים שצנצנ+אל+ת+א
שצנצנ+אל+ת+א שדורשים זאת האלוף בה. הרי יש לו הערכת מצב לעשות, הוא צריך לסייר
ביחידות, לעבור במחלקות של המטה שלו, לתת מהשבות לעתיד ותכניות לעתיד,
להכין להפעיל את המפקדה העורפית, המון דברים. אני מתרשם מההקלטות ומהעדות
שאתה נותן, כסובן שעוד אדבר על כך עם האלוף, שהוא בבקרת סיקרוסון כל הזמן, כאילו
אזא+ת+ל ספעילים גדוד או חטיבה.

ש. תמרי.

זה מה שהיה. או האלוף או אורי, תמיד היה אחד מהם על

השולחן, ותמיד אחד מהם נתן פקודות. אני הייתי כל הזמן
על יד השולחן, פרט לאותן דקות בודדות שנמנמתי. עבודת מטה לא היתה.

ידין.

בקשר לבעיה הקודמת בענין הגדוד של היים ארז, אני רוצה
לקרוא לך שיחה מההקלטות, ותגיד לי אם נכון הניחוש שלי

עזה שייך לנושא הזה, או שאני טועה.

713

אלוף גונן מדבר עם ברן בשעה 10.21. מדובר בו בקוד,

אולי קצת יותר מדי שקוף. אלוף גונן זומר לברן צריך להתחז בצד השני.

על זה אומר לו ברן לגמור כמה שאפשר יותר מהר על יד הדבר הזה, חכל שלא נותנים

לי את המדליון שנמצא על יד אחד שלי, כי אחד שלי הוא די קטן. גונן שואל. מי זה

מדליון? ברן אומר במדליון זה מיטהו שהיה שם ושייך לשכן שלי. גונן קח אותו,

אני אגמור את זה עם 2. רוח עד כאן, עבור.

מה זה מדליון? יכול להיות שזה גדוד? זה טם כולל או

טם ספציפי?

אני חושב שאני יודע כמה מדובר. זה סוניע גם אצלנו.

ש. חמרי.

++++

זה לא מספר הקודים של הגייס?

לסקוב

אני לא יודע. אולי התכוון ליחידה דב-לבן, שהיחה באותו

ט. חמרי.

זמן אצל אריק. יחידה אמפיבית.

האם זה לא יכול להיות סכוון לגדוד טל ארוז? זה מתאים

ידין

מאד. הוא אומר אני סונן לעבור מהר, אבל לא נותנים לי את המדליון שלי שנמצא

על יד אחד שלי. אחד זה גבי עמיר. הוא אומר מדליון זה מיטהו ושייך לשכן שלי -

זה אריק. על זה החשובה קח אותו וזני אגמור את זה עם שחים - היינו עם אריק.

יכול להיות שזה קשור לגדוד.

ש. חמרי.

הטיחה הזאת לא אומרת לך שום דבר?

ידין

זה אומר לי, כי זה מזכיר לי, כל סיפור הגדוד

ש. חמרי

והסקודות העורר באופן חריף בסיכומים שלאחר המלחמה. אנ

לא ידעתי את זה לפני כן. ברן אמר שגורודיס זמר לו, שהוא נותן לו גדוד, ואריק טען

שלא קיבל את הסקודה להכיר את הגדוד. יכול להיות שזה קשור. מי זה מדליון -

אני לא יודע.

מה אחת עושה עכשיו?

ידין.

~~מחזור~~

7175

ש. תמרי אני בהסבה לטריוון, ואני כרגע סח"ס 9. חטיבה 9

היא חטיבה מסוכנת, עם גדוד שואטים ושני גדודי

הרמ"ש, בפיקוד צפון. טילואים.

לסקוב. זו שהיחה 9 הראשונה -

ש. תמרי כן.

לסקוב מכניסים צנוריונים במקום השרמנים?

ש. תמרי. כן, הכניסו. סח"ס במינוי חרום. יש סגן, צופן

מעין חרוד. הבסיס בכורדאני. שייכים לאוגדה 210 של

סן. גדוד טנקים שלי במחנה יפתח, גדודי החרמ"ש יושבים בכורדאני, אחת החטיבות

בטילון ואחת ביפתח. סן במינוי חירום. בירו סגן המפקד.

ידיון קורס הסבה הוא בכיה ספר לטריוון?

ש. תמרי. בסיני.

היו"ר אברנט: היומן המקורי של הפיקוד הוא לא אצלך?

ש. תמרי לא. צלי אין חומר. גם לדיון הזה לקחתי את החומר

מענף היסטוריה.

היו"ר אברנט איפה החומר?

ש. תמרי: או יצל גונן או בענף היסטוריה. בזמנו היה אצל

גונן. יכול להיות שזה בענף היסטוריה.

היו"ר אברנט. אני מודה לך מאד.

ש.תמרי

הישיבה בעולה